

Chefen har ordet:

Vi stöttar veteranerna

God fortsättning på 2014! Sitter nu och kurar i vinterrusket efter lugna helger med familjen. Vintern tycks ha svårt att nå oss här i Sydsverige men än finns det hopp.

Under det gångna året har vår förening förutom sedvanliga programpunkter arbetat en hel del med uppgiften att stödja veteraner. Sedan 2011 har vi en ny lag som framhåller och förstärker vikten av Försvarsmaktens omhändertagande av veteraner. Vår förening är en del av denna verksamhet.

Veterandag i Halmstad

Sveriges militära kamratföreningars riksförbund (SMKR), Invidzonen, Sveriges Veteranförbund Fredsbaskrarna och Svenska soldathemsförbundet stödjer Försvarsmakten i arbetet med veteraner och anhöriga. Under året har vi bland annat deltagit i Veterandagen den 29 maj vid veteranmonumentet i Norre Katts park i Halmstad.

Genom vår förening bedriver SMKR på olika sätt kamrattöd, anhörigstöd och möjlighet till olika mötestillfällen. Från vår styrelse är Gunnar Ohlsén och Bo Westman samordningsansvariga för veteranstödsarbetet.

Kamrat Putin lockade?

Våra aktiviteter föregående år samlade många kamrater, och då tänker jag inte minst på vårt årsmöte. Kanske kan det bero på att Bo

Andersson bland annat redovisade sin syn på "kamrat" Putin? Om detta kan ni läsa mera längre fram i tidningen samt på vår hemsida.

Skyddar demokratin

Nu har vi ett nytt verksamhetsår framför oss. Vid årsmötet den 25 april kommer generaldirektör Anders Thornberg från Säkerhetspolisen att tala om hur vår säkerhetstjänst skyddar vår demokrati.

Kort därefter, 2-4 maj, åker vi på årets resa till norra Tyskland. Därifrån reser vi genom Jylland för att på plats lära oss mer om Karl X Gustafs fälttåg i Danmark. Det kommer att bli en resa med både då- och nutidskopplingar, med möjlighet till historiska återblickar samt trevliga stunder tillsammans.

Tack för er insats!

Jag vill avsluta med att tacka alla kamrater i och utanför styrelsen som alltid helhjärtat ställer upp och underlättar den fortsatta utvecklingen av vår förening, något som gagnar oss alla tusen medlemmar!

Johan Rydén
Ordförande

Årsmötet 2013

Fredagen den 19 april 2013 hölls årsmöte i Lv 6 aula med drygt 100 medlemmar närvarande. Samlingen i aulan föregicks av en uppskattad underhållning på kaserngården av Hemvärnets Trumkår i Halland.

Föreningens ordförande, överste Johan Rydén, inträdde och efter avlämning inmarscherade fanförare med kamratföreningens fana och Hallands regementes fana.

Ordföranden hälsade de närvarande välkomna, varvid han särskilt vände sig till kvällens föreläsare Bo Andersson, f d I 16-officer och ordförande för det ryska företaget GAZ, hedersledamöterna Göran Wetterlundh och Arne Hedman samt Hemvärnets musikkår i Halland.

Ordföranden höll parentation över de medlemmar som avlidit sedan föregående årsmöte, varefter musikkåren spelade Segnale Solenne.

Musikkåren, under ledning av dirigenten Patric Aurell, genomförde därefter en mycket uppskattad konsert.

Därefter vidtog årsmötesförhandlingar enligt fastställd dagordning:

§ 1 Föreningens ordförande, Johan Rydén, förklarade årsmötet 2013 öppnat.

§ 2 Johan Rydén valdes till ordförande och Lennart Rydén till sekreterare för mötet.

§ 3 Staffan Christiansson och Göran Ericsson valdes att jämte ordföranden justera årsmötets protokoll.

§ 4 Årsmötet fastställdes stadgeenligt utlyst.
§ 5 Utdelad föredragningslista för mötet fastställdes.

§ 6 Styrelsens verksamhets- och förvaltningsberättelse föredrogs och lades med godkännande till handlingarna.

§ 7 Ordföranden redovisade revisorernas berättelse.

§ 8 Styrelsen beviljades ansvarsfrihet för 2012 års förvaltning.

§ 9 Årsmötet godkände styrelsens förslag om oförändrad medlemsavgift på 100 kr för 2014.

§ 10 Styrelsens förslag till arbetsplan för verksamhetsåret 2013-2014 fastställdes.

§ 11 Styrelsens förslag till resultatbudget för 2013 fastställdes.

§ 12 Inga motioner hade inkommit.

§ 13 Johan Rydén omvaldes till föreningsordförande, tillika styrelsens ordförande, för 2013-2014.

§ 14 Till styrelseledamöter under två år omvaldes Gunnar Ohlsén och Håkan Söderberg samt nyvaldes Jan Dorf och Bo Westman.

§ 15 Till ersättare under ett år omvaldes Lena Wallin och Peter Höglund samt nyvaldes Lars-Rune Mauritzon och Jennie Mared.

§ 16 Till revisorer omvaldes Gunnar Johansson och Tommy Jacobson och till ersättare omvaldes Bo Hervén och nyvaldes Rolf Eklund.

§ 17 Till valberedning omvaldes Jarl Wallefors och Thomas Andersson (sammankallande) samt nyvaldes Tomas Andersson.

§ 18 Föreslagen stadgeändring godkändes.

§ 19 Inga övriga frågor. Ordföranden informerade i stället om att styrelsen beslutat att Kamratfondens stipendium på 1 000 kr vardera tilldelats Niclas Haglund och Mikael Olsson som erkänsla för att de vid ett flertal möten, som representanter för Ungdomssektionen,

har förhöjt stämningen och roat de närvarande. Stipendierna utdelas vid jullunchen.

§ 20 Ordföranden tackade styrelsen, avgående styrelseledamöterna Lennart Eriksson och Lennart Rydén samt övriga funktionärer.

§ 21 Ordföranden tackade alla för visat intresse och förklarade årsmötet avslutat.

Efter årsmötet höll Bo Andersson, med ett förflutet vid I 16/ Fo 31, ett intressant och uppskattat föredrag om bilindustrin i väst och öst.

Middagen intogs på officersmässen, dit Johan Rydén kunde hälsa ett 90-tal gäster och medlemmar välkomna. Allt var perfekt

regisserat av klubbmästaren Lars Folkesson. Bo Andersson framförde gästernas tack för middagen och den sedvanligt fina inramningen vid föreningens årsmöte.

Dagen avslutades med kamratlig samvaro på officersmässen, med bland annat förtäringliga lotterier med vinster skänkta av Göran Lundahl.

Jan Dorf
Sekreterare

Årsmötet 2014 äger rum i Lv 6-aulan fredagen den 25 april.

Kamratföreningens nya styrelse

Kamratföreningens styrelse fångad på bild i samband med jullunchen. Från vänster: Håkan Söderberg, Johan Rydén, Bo Westman, Jennie Mared, Lars Folkesson, Lena Wallin, Christer Eliasson, Lars Björk och Gunnar Ohlsén. På fotot saknas Jan Dorf, Bengt Malmsten, Peter Haglund och Lars-Rune Mauritzon.

Kamratföreningens resa 2013 till Skillingaryd och Gunillaberg

Traditionsenligt åker Kamratföreningen på en resa, vartannat år inrikes och vartannat utomlands.

Lördagen den 14 september var det äntligen dags för årets Sverigeresa. Vi 21 deltagare (en anslöt direkt till Skillingaryd efter att fixat sin bil) samlades och ilastade bussen utanför gamla I 16. Alltså Lv 6 nu.

Efter välkomnande av vår ständige och omtyckte guide, Gunnar Ohlsén, drog vi i väg med bussen in i Småland, först längs Rv 25. Ett stopp för välbehörlig kaffepaus i mulet väder gjordes på rastplatsen norr Lagan längs E 4.

I god tid före tidsplanen anlände vi till småländska Skillingaryds skjutfält. I väntan på invigningen studerade vi enskilt området

Västra lägret. Där fanns renoverade och nybyggda byggnader, ett speciellt och intressant karolinerläger, husarernas fältstallar, Beredskapsföreningen 39-45 som visade tält, uniformer och utrustning, en historisk fordonspark, Sveriges veteranförbunds monter, fanparad som övade, en kanonservis likaså, Smålands husarer som mjukade upp hästarna, VIP-gäster som anlände och hemvärnsmusik-

Huvuddelen av deltagarna och lånad fanförrare samlade framför museibygnaden under regementets gamla fana. Samliga artikelfoton: Erik Kronholm.

Huvudbyggnaden Gunillaberg.

kåren. Ett äldre par i äldre uniform dansade gammeldans framför musikkåren!

För att föreviga allt lyckades jag få fram fanförraren med Västgöta-Dals regementets fana till oss! Vädet var mulet men uppehåll.

Landshövdingen invigde

Klockan 12.00 var det dags för invigning av Miliseum, det nybyggda museet. Detta gjordes av bland andra landshövdingen i Jönköpings län. Tal av projektledare med flera genomfördes. Fanparad genomfördes och Hemvärnets musikkår i Eksjö spelade. Smålands husarer bildade flygel. Slutklämmen blev när landshövdingen klippte bandet till museets entré.

Efter detta gick huvuddelen av de andra in i museet men taktiskt gick vi och åt lunch. Efter lunchen besåg vi det mycket fräscha, fina och välbyggda nya museet. Utanför genomfördes samtidigt en fordonsparad.

Nu var vår tid ute, bussen ilastades (när alla äntligen var på plats) och vi körde över och

besökte Östra lägret – tomt, men med nyrenoverade, fina byggnader. Här hörde jag historier om hur förr, under övningar, granaterna for i luften över huvudet och över lägret och slog ner där de skulle (för det mesta) på skjutfältet. Håkan Söderberg med flera hade varit med.

Anor från 1500-talet

Resan gick vidare till soliga Karolinergården Gunillaberg. Gunillabergs säteri är känt sedan 1500-talet. Gården, då benämnd Gunlebo, tillhörde kronan och förlänades 1642 till Johan Björnsson Printz. Innan dess var det drottning Kristinas jaktstolt. Johan adlades samma år och namnändrade gården till Gunillaberg efter sin mor.

Johan utnämndes till guvernör över kolonin Nya Sverige 1643 och åkte dit. Hemkommen till Sverige blev han först kommandant på Jönköpings fästning och senare landshövding över Jönköpings län och bosatt på Gunillaberg. Kung Karl X Gustavs kropp med likfölje har övernattat på gården.

KAMRATFÖRENINGENS UTLANDSRESOR

2002 – Lützen
2004 – Rügen och norra Tyskland
2006 – Polen
2008 – Prag
2010 – Berlin
2012 – Gadebusch
2014 – Norra Tyskland och Danmark

Andersens domäner

Gunillaberg i dag är en ”konstgård”, ägd av dansken och blomsterkonstnären Tage Andersen. Den gula huvudbyggnaden är ståtlig och parken något särdeles. Får är kopplade på gräsmattorna, höns och vietnamesiska hängbukssvin bökar i hagarna utanför. Konsten är

speciell. Efter rundvandring, kaffepaus med mera ilastades bussen. Återfärden skedde längs Rv 26.

Under hemresan genomfördes traditionsenligt gratislotteri och tidningsutdelning. Tack till de ansvariga skänkarna, Conny Benjaminsson och Göran Lundahl! Många historier och skratt hördes under hela bussresan. Enbart detta är ju ett skäl att åka med.

Åter i Halmstad tvingade Gunnar alla till gemensamt deltagarfoto, som väl var. Tack, Gunnar, för en speciell, rolig och fin dag!

Bo Westman

F d löjtnant vid I 16

FÖRSVARSFORUM

- Hur försvara Sverige?

HUR KAN FÖRSVARET UTVECKLAS?

Ett seminarie om försvaret inför försvarsbeslut 2015

Välkommen till Högskolan i Halmstad
onsdagen den 9 april kl 1815 - 2100

- Strategisk vindkantring?
- Det operativa dilemmat?
- Har den ryska björnen vaknat?
- Paneldebatt och publiken inbjuds att delta

Tomas Bertelman, fd ambassadör i Moskva
Generallöjtnant Lars G Persson och överste Jan Mörtberg,
Försvarspolitiker Allan Widman (fp)

För mer information samt anmälan kontakta Lars Björk 070-3863111

Operational Mentoring and Liaison Team (OMLT)

FS 23 Afghanistan sommaren 2012

Under sommaren 2012 tjänstgjorde personal ur Lv 6 i ovan nämnd enhet. En stor del av denna enhet utgjordes av fd infanterister ur Hallands regemente.

Vår uppgift var ”...to coach, teach and mentor ANA units, provide the conduit for liaison and command and control, and when required, support the operational planning and employment of the ANA unit to which they are aligned in order to support the development of a self-sufficient, competent and professional ANA”. I det här fallet var det en afghansk bataljon vi hade som uppgift att handleda.

Redan på hösten 2011 samlades gänget för teambuilding och träning på hemmaplan. Mycket av träningen var färdighetsträning i strid, vapentjänst etc, men även en stor dos av fysisk träning.

Detta var välbehövliga och bra förberedelser inför utbildningen på Livgardet. Under den här övnings- och träningsperioden fick vi utmärkt stöd av Lv 6.

Darزاب, en kompanigruppering. Foto: Anders Johansson.

Utbildningen vid Livgardet pågick (för de flesta) från mitten av januari fram till mitten av maj. Utbildningen var indelad i olika block som skilde sig åt beroende på befattning, för att i slutet av utbildningen i större utsträckning uppträda som en enhet.

Vintern 2011/2012 var periodvis ”stram och bister” vilket gjorde att helgpermissionerna var efterlängttade. Vapentjänsten var omfattande, likaså den fysiska träningen. Vi skulle naturligtvis prövas i båda dessa discipliner, och det fungerade även det.

Så småningom blev det vår och mer behagligt. Under den här sista tiden vid Livgardet genomfördes, naturligtvis, en slutträning för att se om vi nöjaktigt tillgodogjort oss utbildningen. Så var fallet! Nu var det väl äntligen dags för rotation!

Marmal och Shebergahn

Resan till Afghanistan avlöpte utan friktioner. Vi landade på Marmal, en stor bas i den norra regionen. Detta var en bas för transitering innan personal och materiel transporterades ut till sina respektive tjänstgöringsområden. Väl på Marmal genomgick vi ett par, tre dagars utbildning och briefing om Afghanistan och läget i området innan vi transporterades till vår tjänstgöringsplats Shebergahn och Camp Monitor.

Väl där togs vi emot av ”avgående” styrka och tillsammans med dem genomförde vi en HOTO (Hand Over Take Over) under en vecka. Den verksamheten är precis vad det låter som.

Vi inkvarterades, stuvade in vår utrustning, kvitterade över gemensam utrustning såsom fordon och tyngre vapen och gavs tillfälle att skjuta in vapen med mera. Vi blev även presenterade för förbandet vi skulle handleda. Spännande!

Ännu så länge hade vi inte vant oss vid hetan. Mycket svett och många flaskor vatten.

Temperaturen pendlade mellan 45 och över 50 grader men man vande sig faktiskt efter hand och lärde sig att hantera detta. Mitt på dagen var det att ta sig inomhus i skugga. Annars, om man var vid ”campen”, fanns ju AC.

Nybyggd camp

Camp Monitor var relativt nybyggd och i god kondition. Ett bra boende och goda faciliteter avseende träningsutrymme, matsal etc. Maten som serverades var i huvudsak svensk husmanskost, med några variationer.

Kökspersonalen, servicepersonal för vårt välbefinnande, tillhörde samma företag. Dessa tjänster var inköpta och personalen leddes av, i huvudsak, nordisk personal. I dessa led fanns inga afghaner. Detta av säkerhetsskäl, inte minst för dem själva.

Så var det dags att börja jobba med huvudtjänsten, att handleda den bataljon vi var satta att hjälpa.

Ordinär skyttebataljon

Bataljonen var en ordinär skyttebataljon. Den bestod av tre skyttekompanier, ett understödskompani med lätta granatkastare och tunga kulsprutor samt ett lednings- och underhållskompani. Denna leddes av en bataljonsstab vilken var sektionsindeldad enligt Nato-modell.

Bataljonen var, med huvuddel, grupperad i Shebergahns utkant. Ett av kompanierna var grupperat i andra ändan av staden (strax utanför) och ett kompani i Darzab, drygt 10 mil SV om Shebergahn i Jowzjan-provinsens absoluta utkant. Dessa kompanier roterade enligt ett rullande schema som gjorde att varje kompani kom att vara i de olika grupperingsområdena.

Varje kompani var tilldelat ett mentors-team likväl som stabens olika sektioner och befattningshavare. Ett kompanimentorsteam var organiserat med en huvudmentor som i huvudsak var rådgivare åt kompanichefen. I teamet tjänstgjorde också en eller två NCO

Handledning av stridsledaren under operation. Foto: Anders Johansson.

(Non-Commissioned Officer)-mentorer vilka stöttade pluton- och troppcheferna, inte minst med att utbilda och träna sina plutoner. Teamet bestod även av trupp som hade till uppgift att skydda mentorerna.

Sjukvårds- och TACP-grupper

Utöver mentorsteamerna fanns en sjukvårdsgrupp med läkare och ambulanssjukvårdare samt en TACP-grupp som var tränad för och hade kompetens att leda indirekt understöd i form av artilleri- och flygunderstöd.

I dessa grupperingsområden bedrevs i huvudsak rådgivning/utbildning samt samtal med personalen för att bättre lära känna personalen i allmänhet men i synnerhet de befattningshavare vi i första hand hade att handleda. Självklart hade vi tolkar som hjälpte oss med detta, en tolk per team.

Bataljonen bedrev inte enbart utbildning utan hade också ett områdesansvar i provinserna. I denna utfördes även operationer, som hade till syfte att stävja brottslighet och att gripa eller rent av nedkämpa insurgenier som bedrev brottsliga handlingar i form av terror, trakasserier, stölder, sabotage etc. Insurgenterna var allt från småbrottslingar till talibaner. Talibanerna utgjorde ”högvilt på arenan” då de var regelrätta fiender till nationen.

Åskanden om att genomföra dessa operationer utgick i huvudsak från provinsguvernören och gick via OCC-P (Operational Coordination Cell-Provinsnivå), en grupp representanter från armén, polisen, gränspoliserna och provinsiella säkerhetstjänsten. Alternativt kom order direkt från brigadledningen. Under de här mötena fastställdes oftast storlek och omfattning på operationen.

Dessa insatser kunde pågå från dagar till veckor. För det mesta rörde det sig om upp till någon vecka. Ledningen av insatsen var, beroende på förbandets storlek, väldigt varierande.

Mentorer

Vår insats under dessa operationer bestod i att delta med mentorer. Det eller de kompanier som gick ut åtföljdes av sitt respektive mentorsteam. När delar ur bataljonstaben var ute gällde samma sak. Stabsmentor/-er följde respektive stabsmedlem och till detta kom skydd och stöd ur OMLT, stöd vad avser sjukvård och TACP.

Vi bodde då mitt i operationsområdet, som alltid utgjordes av öken och under bar himmel. Vid något tillfälle kunde vi åtnjuta svalkan inomhus, i någon skola eller liknande.

Operationerna gick ofta ut på att söka och "driva ut" eventuella insurgenter ur byar för att fånga och lagföra, att söka efter eventuella vapengömmor och materiel för bombtillverkning etc. Armén skapade ett runt omkringförsvar runt byn så att flykt kunde förhindras. Inom detta försvar agerade polisen med genomsök av byggnader med mera. Polisen har den befogenheten men inte armén.

Jag måste säga att naturen i Afghanistan är vacker. Fantastiskt vacker! Mjukt böljande kullar, åsar och med gröna oaser i dalgångarna. Under vinterhalvåret och tidig vår kan det även rinna livgivande vattendrag i dalarna.

På landsbygden är det lantbruket som dominerar. Djurhållning, får, getter, kameler, åsnor som nyttjas som livsmedel och transport och hjälpmedel. Odlingar med bland annat brödsäd och bomull. Den magra jorden ger till brödfödan och utfodring av djurbesätningarna men knappast mer.

Detta var ett problem för lantbrukarfamiljer då talibanerna lovade en större utkomst om de lade om till opiumodling. På samma yta skulle bonden få till överlevnad och till att förgylla

vardagen. Dock är inte detta något som gemene man vill utan man stödjer statsmaktens intentioner att inte ställa sig i beroende av talibaner. De vill inte ha det styret tillbaka.

Vad avser städerna var det mer gyttrigt och skräpigt. Byggnaderna var hårt slitna och mest lite "vinda och krokiga". Vägnäten var, förutom i innersta stadskärnan, från ganska till mycket dåligt. Grusvägar tog stor skada av snösmältning och vattenflöden under våren.

Stora familjer

Familjen var ofta talrik, ett antal barn och ett antal fruar. Visserligen bodde ofta fruarna på olika ställen men ställdes trots det under mannens försörjningsansvar. Kvinnorna var under hård hand av mannen. De fick kläda sig i burka, och inte visa hud för utomstående och utsätta sig för andra mäns lustar. En sådan "olycka" skulle få mannen att totalt tappa ansiktet och förlora sin heder.

Barnen går i stor utsträckning i skolan. Jag säger i stor utsträckning för detta gäller städerna. På landsbygden får hela familjen hjälpa till med lantbruk och hushåll. Barnen vallar i regel djuren medan mannen, och för den delen även kvinnan, brukar jorden.

Lärare hotas

Ute i byarna är det ingen som vågar vara lärare eller sända barnen till skolan, eftersom det inte gillas av talibanerna. Deras mål är att endast pojkar kan gå i skola, då med koranen som enda lärobok och med byäldsten eller mullan som lärare. Allt detta enligt deras extrema tolkning av islams lagar. Som sagt, ingen vill antaga lärarrollen med risk för att ställas inför starka hot av talibanerna.

I städerna fungerar det bättre med pojkar och flickor i skolan, skilda åt så klart. I städerna, till skillnad från landsbygden, figurerar poliser och soldater vilket skapar trygghet för studier och håller belackare på avstånd.

Kommunikationen bland folket upprätthålls numera med mobiltelefon. Om så inte är fallet är det genom starka sociala band i familjer, grupper, byar och klaner. I byarna förekommer även ömsesidig hjälp med hushåll och jordbruk.

Religionen styr

Religionen har stark inverkan på människorna och deras liv. Självklart är det bön vid fem tillfällen mellan solens upp- och nedgång. Utöver det är det Ramadan, fastemånaden, som avslutas med Eid al Fitr, fastebrytandets högtid. Man äter och "frossar". Dessutom, efter cirka 70 dagar, infaller Eid al Ahda. Också detta är en "frossehögtid" som äger rum dagen efter att pilgrimerna är klara med sin hajj, pilgrimsfärden till Mecka. Detta är några av religionens milstolpar.

Sammanfattningsvis vill jag säga att insatsen i Afghanistan var intressant och lärorik. Jag vill inte påstå att det var lärorikt ur perspektivet "militär profession", men att komma samhället, människorna och det vackra landet nära var en upplevelse. Att även komma religionen islam nära var mycket lärorikt – hur människornas förhållande till religionen styr deras liv och koranens uppfattning om rätt eller fel.

Frågan, som jag ofta fått och som jag har svårt att svara på, är: Gjorde du någon skillnad? Ja, i så fall som en liten, liten kugge i ett stort, stort maskineri!

Anders "Skövde-Johan" Johansson
Mentor S 3, FS 23 2012

Jullunchen 2013

Lördagen den 30 november samlades ett 70-tal medlemmar från kamratföreningen för traditionell jullunch. Under den inledande julglöggen var det många trevliga återseenden, kramar och varma handslag som utbyttes mellan medlemmarna. En del nya medlemmar hade glädjande nog också infunnit sig.

Efter att klubbmästaren annonserat att det var tio minuter kvar tills vi skulle sätta oss till bords på mässen, började alla förflytta sig till de runda borden. Ordförande Johan Rydén hälsade alla välkomna och en tidig snapssång togs direkt på tomma magar.

Två tåter formerades och ganska snabbt fick alla del av julbordets läckerheter. Snapsvisorna var talrika men mest populär var Hallandsbrigadens snapsvisa, trots ungdomssektionens talrika försök att komma på någon bättre...

Stipendier utdelades till Niclas Haglund och Mikael Olsson för att de under tidigare julluncher roat oss med skämt och sång.

Kaffe med avec intogs i salongerna under tiden som matsalen dukades av och gjordes klar till

kvällens andra stora höjdpunkt, lotteriet. I år var det många givare till prisbordet och vinsterna som delades ut mottogs varmt av alla vinnare.

Gunnar Ohlsén informerade om 2014 års resa, som går till norra Tyskland och Danmark den 2-4 maj.

Efter lotteriet fortsatt festen men allt eftersom avtog antalet medlemmar och kl 23.00 stängdes mässen av siste man. En väl genomförd och gemytlig jullunch var till ända.

Lars Björk

Melodi: Vintern rasar ut bland våra fjällar
Hallänning i gröna skyttekläder
skylandes sin stora starka kropp.
Mod i barm och kroppen seg som läder,
strama led i varje skyttetropp.
Danade av Hallands jästa fläder
mycket mer än någon enstaka kopp
ödmjuka vi våran storhet skräder,
äskar endast: SKÅL och BOTTEN OPP!

Mästocka skjutfält

År 1946 köpte Flygvapnet in ett stort markområde i Veinge skogsbygds norra del, "Bombfältet". Mästockafältet invigdes 25 september 1984. Fältets äldre historik går att läsa i kamratföreningens tidning från 1985, i en artikel av Carl Berthag.

Förste skjutfältschefen, Leif Larsson, var för regementets räkning med och tog fram en prototyp till en brandbandvagn. Den började serietillverkas och fältet tilldelades två vagnar, som bland annat användes vid de tre storbränderna på fältet (1986, 1993, 1997).

Vad hände sedan?

År 2000, när IB 16 och I 16 läggs ned, införlivas Tönnersjömålet med Mästocka skjutfält. Tönnersjömålet fick sitt namn eftersom piloterna hade Tönnersjö kyrka som riktmärke vid inflygning. I och med detta är de sista skjutningarna med flygplan gjorda på Tönnersjömålet. Med hänsyn till den mängd oexploderad ammunition som finns på det gamla målområdet är det ständigt avlyst och det råder tillträdesförbud för allmänheten.

Området används i dag flitigt för framför allt sprängtjänst samt som målområde för skjutning med stridsladdad ammunition. Det gör att det är populärt bland gästande förband eftersom det är svårt att hitta platser där man tillåter skjutning med ammunition som kan ge restprodukter i form av oexploderad ammunition. Det finns även en plutonsanfallsbana i skogsmiljö, motsvarande den i Hovmanna-bygget.

I slutet av 90-talet avvecklas handräckningsvärnpliktiga i Försvarsmakten. Dessa ersätts på fältet av MOF-värnpliktiga (mobiliserings- och förrådsvärnpliktiga), men även dessa försvinner i samband med förbandsnedläggningen. De ersätts därefter med sex civilanställda servicemän som tillsammans

med fyra officerare utgör den fasta bemanningen på skjutfältet.

Personal som går i pension eller slutar ersätts inte, vilket motiveras med neddragningar i Försvarsmakten. Det leder till att det blir svårt att hinna med skötsel och utveckling av fältet. I samband med detta börjar övnings- och skjutfältsavdelningen (Mästocka, Ringenäs, Nyårsåsen samt skjutbanor med närövningsområdet) på Lv 6 ett effektiviseringsarbete för att möjliggöra fortsatt hög service till övande förband. Det innebär att personalen inte längre är specifikt knuten till ett fält utan tjänstgör där det behövs för att övande förband skall kunna genomföra verksamhet.

Ny organisation

Den 1 januari 2013 gick Försvarsmakten in i Basorganisation 13, vilket gör att hela ÖS-avdelningen nu består av en officer och fyra civilanställda. Till detta är två officerare placerade på ÖS-avdelningen via ett så kallat arbetsledningsbeslut. Det gör att det finns två skjutfältschefer, en på Mästocka och en på Ringenäs/Nyårsåsen. Övrig personal roterar runt på fälten efter behov.

Fortifikationsverket har nu tagit över driften av fälten vilket gör att de har anställt tre civila hantverkare som benämns VMP (väg, mark och park). Dessa arbetsleds av ÖS-avdelningen. ÖS-avdelningen har tre viktiga huvuduppgifter:

- Ansvara för skjutsäkerheten.
- Duka mål till övande förband.
- Se till att upprätthålla brandberedskapen.

Helikopterlyft av 40 mm gevärsgrenatbana.

Dessutom utvecklar vi fältet. Rälsmålbanan utvecklades 2013 med nya skjutplatser, nytt drivpaket och målanordning som numera styrs trådlöst. En bana för att skjuta 40 mm gevärsgrenat med skarp stridsdel är iordningställd på "målet". Det löstes i samverkan med helikoppterenheten i Ronneby.

Det finns vidare möjlighet att skjuta på rörligt mål i den skarpa anläggningen för strid i bebyggelse, Striby. En skjutplats på "målet" är under iordningställande för att kunna skjuta på ett avstånd upp till 2 300 meter, vilket är unikt att kunna genomföra över land söder om Dalälven. Det gör det möjligt att kunna skjuta Rb 70 på en hoverande helikopter. Det händer med andra ord en hel del på Mästocka skjutfält.

Målmateriel

Huvudsaklig målmateriel var från början de så kallade "Saabmålen", vilka drevs av tryckluftstuber samt batteripack. Dessa mål fyllde sitt syfte väl men var tunga att arbeta med och krävde i slutet väldigt mycket handpåläggning. 2006 kom det nya målsystemet "2010-mål". Målen väger ca 10 kg och drivs av ett batteripack. Med det här systemet kan

övningsledaren se antal träff per mål och hur lång tid det tar tills målet är bekämpat. Det finns möjlighet för målet att avge IR-signatur, och har skytten ett riktmedel för IR kan målet bekämpas i mörker utan stridsfältsbelysning.

I målsystemet ingår även ett rörligt mål som kan byggas i stort sett var som helst i bärande terräng (med andra ord inte överallt på Mästocka med hänsyn till mossmarken). För övrigt kan nämnas att de hederliga pappfigurerna används i stor utsträckning och under hösten har vi beställt nyttillverkning av KW-ställen (Klüft och Wrennstad), eller som de benämns i övriga delar av landet, I 16-ställ.

Utbildningsanordning för strid i bebyggelse

År 1993 invigdes Karaby, en anläggning för strid i bebyggelse med lös ammunition. Anläggningen består av elva byggnader och kom till när brigaden utbildade sin stadsskyttebataljon i mitten av 1990-talet. Karaby ger utmärkta möjligheter till teknikträning och är ett bra komplement till den skarpa anläggningen Striby, som möjliggör plutonsanfall med understödsvapen och handgranater.

Som kuriosum kan nämnas att när polisen utbildar sina piketgrupper så använder de gärna anläggningen. Inte för att de skall behärska denna teknik utan för att anläggningen ger en så bra miljöbild och förståelse för eld och rörelse.

Luftmålsskjutning Rb 70

I början av 2000 genomfördes en hel del prov och försök som ledde till att Lv 6 nu kan skjuta luftvärnsrobot 70 på fältet. Detta är självklart positivt då man förut behövde åka land och rike runt för att komma åt lämplig skjutterräng. En lång resväg hade också det tjeckiska luftvärnet när de 2008 kom till fältet för Rb 70-skjutning. De hade svårt att komma till fältet hemma med hänsyn till mer tätbefolkade

områden. Eftersom robotsystem såldes av Bofors blev det naturligt att Lv 6 stöttade under skjutningen, som var mycket uppskattad av tjeckerna.

Samband

När I 16 började skjuta på Mästocka var sambandsmedlet Ra 146 buren på ryggsäcksmes. Därefter kom det under en period en handapparat med en relästation i Lossbygget. Det fanns över tiden mer att önska vad gällde sambandet. Så småningom infördes ett Motorola-system som har fungerat bra under tio års tid. Systemet är nu i slutfasen av sin livslängd och vi håller på med prov och försök av system Rakel, där tanken är att det skall fungera fullt ut under 2014.

Rakel är ett gemensamt radiokommunikationssystem för statliga myndigheter och organisationer, kommuner, landsting med flera. Förenklat kan man säga att Rakel är en kombination av kommunikationsradio och mobiltelefon. Täckningen är god på fältet och apparaten är smidig, vilket gör systemet smidigt att använda.

Får man till exempel en olycka kopplar SOS ihop sjukvårdsresursen på fältet med den ambulans som är på väg. Vid brand har skjut-

fältschefen samband med räddningsledare i brandkåren redan under deras utryckning och vi är på samma nät under släckningsarbetet. Självklart gäller det även vid samverkan med polis.

Torsten Jönssons villa i Erkeshult utgjorde den första skjutfältsexpeditionen. När F 14 samgrupperade sina expeditioner uppe i Viltrabygget övertog vi deras lokaler i Lossbygget. 1988-1989 flyttades expeditionen ner till Torp där man hade en byggnad som skjutfältsexpedition och en byggnad som målverkstad. 2006 samgrupperades dessa funktioner till målverkstaden. Det innebär också att övningsledarna bara behöver besöka en plats för få ut säkerhets- och målmateriel.

Gym och bastu

I anslutning till Torp finns det nu också ett gym, en terränglöpningsbana samt bastu. Då kanske man tänker: ”På skjutfältet skall det ju övas! Fysträning kan ske på Galgberget.” Men förutsättningen för övandet med anställda soldater är helt annorlunda än det var med värnpliktiga.

Soldaterna är arbetstidsreglerade vilket innebär att när klockan är 16.30 så är tjänsten slut. Det är då dessa fysanordningar kommer

väl till pass. Vintertid brukar de kompletteras med ett längdåkningsspår på ca 6 km längs smålandsgränsen.

I mitten av 1990-talet, när mekaniseringen stod för dörren, avvecklades befälshotellet som låg i Lossbygget. Detta gjorde att det inte längre fanns några byggnader i de centrala delarna av fältet vilket medgav att man kunde genomföra skjutningar in i fältet längs nya anfallsstråk. Den gamla expeditionen renoverades till förläggning vilket gör att det i dag finns tre gemytliga stugor för övningsledarna att övernatta i.

Miljö och kultur

Branden 1993 ledde till att miljön på skjutfältet ändrats en del. Skogen längs vägarna högg bort för att skapa brandgator. Det ledde till att det blev ljusare på fältet och att solen kom åt att torka upp vägarna. Detta, tillsammans med ett ständigt fokus på vägunderhåll, har lett till att vägnätet i dag är riktigt bra.

Miljön förändrades ytterligare den 8-9 januari 2005. Efter stormen Gudrun fanns det på fältet i ett års tid skogshuggare som stundom jobbade skift. Efter stormarna Gudrun och Pär har man tagit ut 45 000 skogskubikmeter ur skogen.

När det gäller naturskötseln på fältet är länsstyrelsen mycket imponerad av vår ”militära” skötsel. Vi skjuter, spränger, gräver, kör tunga fordon som rör om i marken och skyddsbrännare stora områden för att undvika bränder i samband med skjutning. Det gör att vi på sätt och vis brukar marken som våra förfäder gjort i generationer, vilket leder till en gynnsam fauna för insekter, växter och djur.

På fältet finns rödlistade arter som i många fall bara har en eller två växtplatser i landet. Hårginst (vår landskapsblomma), mosippa, guldsandbi och kungsörn har hittat ett skyddat boende på fältet. Fältet tilldelades 2009 Florapriset av Hallands botaniska förening.

När det gäller de gamla gårdarna på fältet och historien som de bär på, finns det en skylt på varje gammalt boställe. Skylten berättar en del om de som verkade och bodde på fältet före skjutfältets tid. Vi strävar efter att hålla landskapet öppet och bibehålla den landskapsbild som tidigare var vanlig men som i dag är unik.

Några gånger per år har jag förmånen att få åka runt med några av de som brukade fältet före oss. Vid varje tillfälle lär jag mig något nytt om Mästocka skjutfälts historia. Dessa turer är en av mina bästa arbetsuppgifter.

Under årens lopp har det förutom alla försvarsbeslut, som har skakat om förbanden i Halmstad, genomförts ett antal skjutfältsutredningar. Dessa har inneburit en hel del delegationer, besök och utredningar. I dag har Försvarsmakten satt stopp för nya avvecklingar av skjutfält då den har insett att vi inte kommer att få tillgång till några nya. Det är ju ändå en sund insikt.

Färre soldater

I dag har vi i stort sett lika många dagar med skarpskjutning som under 1990-talet. Den stora skillnaden ligger i numerären soldater. När det förr kom ut ett skyttekompani bestående av 150 man, kan det i dag på samma bokning stå 15 man. Tidigare var skjutning i kompaniram naturligt, i dag är gruppram normen.

En sak är säker, det övas inte på samma sätt och med den numerär som skedde på regementets tid. Men Mästocka skjutfält används kraftfullt, precis som det var meningen en gång i tiden när major Carl Berthag drev igenom anskaffandet och uppförandet av fältet.

Skjutfältsexpeditionen Mästocka. Foto: Johan Wallefors.

Johan Wallefors
Skjutfältschef,
Mästocka skjutfält

Kamratföreningsmöte i Karelen

34. Nordiska Militära Kamratföreningsmötet 6-9 juni 2013
vid Karelska brigaden, Vekaranjärvi, Finland

Den 6 juni kl 13.00 gick de nordiska flaggorna i topp vid Karelska brigaden i samband med öppnandet av årets möte med 180 danska, finska, norska och svenska representanter för de militära kamratföreningarna i Norden. Många deltog för första gången medan andra redan hade hunnit med att bevista ett flertal nordiska möten och därmed kunde se fram emot kära återseenden.

Programmet för mötet var fylligt och innehöll bland annat kransnedläggning vid minnesmonument, utflykt till Kouvola med mottagning i stadshuset, presentationer av nordiskt samarbete, Nordic Battlegroup, försvarsreformen i Finland, Försvarsutbildningsföreningen samt presentation av Karelska brigaden och dess materiel.

Den sedvanliga skyttetävlingen på gevär och pistol utkämpades mellan länderna och vanns av danskarna. En minifälttävlan mellan tio mixade lag genomfördes också.

En eftermiddag ägnades åt besök i Repovesi nationalpark, som ligger strax väster om brigadens övningsområde.

Karelska brigaden

Karelska brigaden ligger i Vekaranjärvi, 40 km norr om Kouvola. Brigaden räknar anor tillbaka till 6 maj 1618 då Gustav II Adolf gav order om att den finska militären skulle rustas upp. Bland annat grundades regementet Karelska ryttarna. Ett tidigare förband blev känt genom Väinö Linnas roman *Okänd soldat*.

Svenska kontingenten uppställd. Jan-Olof Johansson (längst fram) förbereder avlämning.
Foto: Lars Björk.

Karelska brigaden upprätthåller traditionerna för Viborgs läns kavalleriregemente, som tidvis var förlagt i Viborg. Karelska brigaden är Östra Finlands beredskapsförband och omfattar alla vapenslag i armén – jägarbataljon, luftvärnssektion, signalbataljon, artilleriregemente, pionjärbataljon och underhållsbataljon.

Brigadens huvuduppgift under fredstid är att utbilda krigskunniga trupper på elitnivå. Beväringarna kallas in till 362 dagars tjänstgöring. Under de första åtta veckorna görs urval till ledarutbildning och specialuppgifter.

Den slutliga tjänstgöringen blir 180, 270 eller 362 dagar, beroende på urval. De flesta beväringar rekryteras från närområdet och från Helsingforsområdet. Inryckning sker i januari och i juli med 1 850 beväringar vid varje tillfälle. Trettio à fyrtio av dem är kvinnor.

Totalt på Karelska brigaden finns 2 500 beväringar och 500 anställda. Brigaden är utrustad med modern materiel såsom Sisu E11T, Leguan broläggare 26 m, minröjare 46 t och kanon 15,5 med maxskottvidd 40 km.

Minifälttävlan

En elegant förbrödring mellan ländernas deltagare blev den trevliga minifälttävlan. Tio lag avdelades med två deltagare från varje nation. Första provet utgjordes av små stycken från femton marscher, hälften finska och hälften kända internationella; mycket hängde på de finska representanternas musiköron.

Andra grenen var målspaning där det gällde att vara uppmärksam på föremål i terrängen som inte naturligen hörde dit. Tredje grenen var avståndsbedömning och kartläsning. Det fjärde provet utgjordes av minsökning med moderna minsökare; det gällde att inte trampa på minorna så att de utlöstes.

Sista grenen handlade om skytte med slangbella och blåsrör (utan giftpilar). Stationerna var förlagda utefter en bana runt en sjö. Tävlningen blev mycket spännande, i slutprotokol-

Utflykt till Repovesis storslagna nationalpark. Från vänster Bertil Andreasson, Sven Boman, Bengt Belfrage och Lars Björk.
Foto: Jan-Olof Johansson.

let skiljde endast en poäng mellan det segrande laget och det näst bästa laget.

Repovesi nationalpark

Sista dagens eftermiddag blev det bussfärd till Repovesis storslagna nationalpark. Parkeringsplatserna därstädes vittnade om en mycket välbesökt park.

I Repovesi finns det gott om vandringsleder, men också rika möjligheter till kanotpaddling och bergsklättring. Vårt mål blev den imponerande 50 meter långa och fem ton tunga hängbron i Lapinsalmi. På andra sidan hängbron väntade utspisning i form av grillade korvar och piroger samt gott öl och kaffe. Det fina vädret gjorde sitt till för att öka behållningen av utflykten.

Det nordiska mötet gav rika möjligheter till erfarenhetsutbyte mellan de nordiska länderna.

Mötet avslutades som sig bör med en festbankett i garnisonsrestaurangen. Det bjöds en utsökt meny, och tillfälle gavs att belöna förtjänta personer med olika hederstecken. Som avslutning hälsades deltagarna välkomna till nytt nordiskt möte i Aalborg om två år.

Alf Eckerhall

Norra Smålands regementets kamratförening i Stockholm

SMKR

– Sveriges Militära Kamratföreningars Riksförbund

Sveriges Militära Kamratföreningars Riksförbund (SMKR) organiserar de militära kamratföreningarna i Sverige och företräder dem inför Försvarsmakten och övriga delar av samhället.

SMKR vill verka för:

- försvarsvilja och försvarsupplysning
- samarbete mellan våra kamratföreningar
- samarbete mellan de nordiska ländernas kamratföreningar
- vård av våra militära traditioner och av förbandsmuseerna
- stöd till våra veteraner och deras anhöriga i samverkan med Veteranförbundet Fredsbaskrarna, Svenska Soldathemsförbundet och Invidzonen.

SMKR:s högsta beslutande organ är representantskapet, som samlas vartannat år. Där emellan leds verksamheten av en förbundsstyrelse.

SMKR är medlem i Riksförbundet Folk och Försvar och deltar i dess arbete.

SMKR ansluter kamratföreningar från alla försvarsgrenar, vapen- och truppslag och andra organisationsenheter med försvarsanknytning.

Antalet anslutna föreningar är för närvarande drygt 80 och antalet medlemmar uppgår till cirka 35 000.

Hemsida: <http://www.smkr.se/>

K-G, K-G! Var är älgen?

En liten komisk dramaepisod från tidigt 1980-tal, utspelad på vårt kära Nyårsåsen bland medlemmarna i före detta I 16/Fo 31 jaktvårdsförening.

Bland de 17 föreningsmedlemmar som fanns 1983, var förutom ordföranden Stig-Allan Jönsson och jaktledaren Rune Bengtsson, de i sammanhanget legendariska namnen Calle Berthag, Anders Eidergård, Ingemar "Triss" Johansson, Östen Berg, Kaj Sjösten, Rune L Andersson... och allas vår major Karl-Gustav "K-G" Ekström. Just hedersmannen K-G har, förutom en helt oskyldig liten älgdjur, den mest framträdande rollen i detta drama.

Platsen för händelsen är det terrängområde som, omgärdat av tre vägar, sträcker sig från rälsmålsbanan-skjutbanan upp mot höjderna i nordlig riktning. Bland oss jägare helt kort kallad Stickebacken.

Åsen var klädd i strålande höstprakt och älg fanns, både i skogen och på licensen. Passskyttar var lottade och drevkarlar avdelade.

Inte bästa passet

Nåväl, jag var lottad som skytt, och hade mitt pass längst upp i det upp-och-ned-vända U som såten och de besatta vägpassen beskriver. Ett på kartan bra pass, men bland de äldre kamraterna nog mer betraktat som ett "övningsspår". Skottfältsröjningen var ordentligt eftersatt och jag kände mig inte överdrivet entusiastisk då jag lade studsaren över knäna och lutade ryggen mot den stora ek som vid den tiden utgjorde pass R 6.

Drevkedjan hade en mödosam vandring att göra. Granplanteringarna i deras väg var täta, daggvåta och svårforcerade. Mitt i kedjan hade, nu i salig åminnelse, hedersmannen K-G sin plats. Gammal I 16-officer och kommunalpolitiker, jaktlagets visdiktare, trivselmakare och nöjesminister.

Drevkedjan har avancerat långt, då plötsligt två vuxna älgar kommer rakt mot mig. En liten fyrtaggad tjur och en kviga. Hur kunna skjuta bland detta björksly? Jag visslar till när jag bedömer chansen som störst, och signalen får omedelbar effekt. Djuren bromsar upp och rör sig sakta för att utröna varifrån visslingen kom. Plötsligt är det rent skottfält på tjuren, och jag låter skottet gå.

Vad hände?

Han reagerar som om kläppen på en kyrkklocka träffat honom. Han far omkull, kommer blixtnabbt på fötter och vråker sig i väg rakt bakåt mot drevkedjan. Inom någon sekund är han försvunnen. Obehaget sprider sig i min kropp.

Långt bort i fjärran tycker jag mig kunna höra något. Ett rop, ett skrik. Jag vet inte. Jag väntar att någon i drevkedjan skall meddela något, men det är tyst i radion. Till slut måste jag uppfylla min anmälningsplikt och anropar jaktledaren.

K-G som avlyssnat radiotrafiken anförde senare, och förmodligen med rätta, att jag lät ... "sååå ängslig på rösten."

Det blev träff

Innan jaktledaren hinner ge något direktiv, hörs K-G:s flämtande röst i radion: "Tjuren är död! Tjuren är död!"

Jaktledaren Rune gratulerar, kommenderar skytten och K-G att ta hand om älgen, övriga bakåt till återsamling.

En lättadens suck undslipper mig. Jag gör patron ur och kränger på mig ryggsäcken. Nu är jag mån om att få komma fram till mitt

byte, och jag anropar K-G: ”Jag är på väg mot dig K-G. Kan du ange var du är?” ”JA!” svarar K-G. Kort och militäristiskt.

”Jag är vid älgen!”

Det där med lägesangivelse visar sig vara svårt. Efter många sändningsföljder och många ”vänta” är han åter i etern. Med munter och hurtig stämma, och som den mest självklara sak i världen, anger han: ”Från K-G, jag befinner mig vid... ah... äh... vid ÄLGEN! Klart slut!”

Det var en lägesangivelse, det! Jag kan inte låta bli att skratta högt för mig själv!

Den luddiga lägesangivningen till trots träffas vi snart ute på ett litet hygge. Hattar lyfts av, händer skakas, K-G gratulerar och skytten tackar. Nu är jag riktigt nyfiken, nu vill jag veta allt!

Framför mig, iförd kronans urtvättade blekblå träningsoverallsjacka med regementets grip på bröstet, står mannen som varit i

händelsernas centrum. Han som vet och kan berätta. Blöt, svettig och fortfarande uppspelt av vad som just timat. Han slår med kartan efter en myggsvärm, och efter en djup suck börjar han så berätta:

”Jag såg djuren uppe i backen, och... strax efter small det.”

”Ja, och se’n då?” avbryter jag. ”Vad hände?”

”Jo du jädrar, se’n hände det saker, kan du tro!”

Dråplig scen

På sitt alldeles egna och oeffterhärmliga sätt, med vilda gester och teatralisk röst, ömsom viskande och ömsom vrålände, målade han så upp ett hiskeligt drama.

”Jag var där vid ravinkanten när skottet small”, viskade han. Han pekade med tummen över axeln och hukade sig som en smygande indian. Ögonen smalnade till streck i ansiktet.

Jaktbild, dock ej hämtad från den jakt som skildras i texten. Karl-Gustav Ekström efter en lyckad dag på Nyårsåsen, omkring 1987. Foto: Carl Berthag.

”Sedan gick det fort. Han kom brakande som ett lokomotiv där bortifrån hyggeskanten, i full galopp, han frustade och det bara dånade och sprutade om klövarna på honom, och... och rakt emot mig! Kan du tänka dig, RAKT EMOT MIG! Fy satan, jag blev riktigt rädd!”

Rösten stegrades i ett rasande crescendo, och hans astma tvingade honom att göra en paus för att hämta luft. Men snart var han i gång igen.

”Fy för hondan! Vad skulle jag göra? Jag stod ju alldeles oskyddad där framför ravinen. Han hade ju sprungit ihjäl mig om jag inte gjort nå’t... så jag tog hatten i ena näven och kartan i den andra, och...”

Vild krigsdans

Och då! Mitt ute på detta lilla hygge, bland torrved och lingonris, utförde sedan K-G en krigsdans av sällan skådat slag, vilt svängandes karta och hatt, och utstötande de mest fruktansvärda läten och vrål. Han sparade verkligen inte på krutet vid rekonstruktionen.

”Och jädra i det, kan du tänka dig, han blev så hondans rädd att han bara la sig ner och dog, HAN LA SIG NER OCH DOG! Vad säger du om det, va?”

Han tittade sorgset på tjuren och sedan på mig, varefter ett stort leende spred sig i hans svettpärlande ansikte.

”Gör om det här om du kan!” Med en liten knix med huvudet förstärkte han sina ord.

Men jag då?

Nu rådde det inget tvivel om vad det var för märkliga läten jag hade hört strax efter jag skjutit. Att jag försynt påpekade att även jag kanske hade haft en liten, liten del i att tjuren dog, tog han ingen som helst notis om. Han var helt tagen av sin omtumlande upplevelse.

I muntert samförstånd hjälptes vi åt att passa älgen, och jag kunde konstatera att det

höga lungskottet kanske, i alla fall, i någon liten, liten mån ändå hjälpt till att fälla fyrtaggaren.

”Hmm, i så fall mycket marginellt!” fnittrade K-G spjuveraktigt.

Showen i repris

Väl åter i kamratkretsen började frågorna ställas. Många hade hört våldsamt utifrån hygget och ville nu veta och höra vad som hänt. Och K-G drog i gång igen! Med samma outröttliga kraft och entusiasm, och till kamraternas stora förtjusning, rekapitulade han åter älgens bråda död.

Det behövs inga stora världsomskakande handlingar för att bli ihågkommen av eftervärlden.

Främst minns vi K-G som den verkligt fina människa och goda jaktkamrat han var, men aldrig kommer han ifrån det minne vi har av hans helt unika förmåga att skrämma ihjäl älg.

Väcker minnen...

Den lille fyrtaggaren hänger nu, bland betydligt grövre kamrater, på väggen i min gillestuga, och då jag ser hornet brukar jag le och tänka: ”Ja du K-G, det var hondan vad du kunde du...”

Och vet du vad? Nästa gång någon jägare har en älg som gått ifrån honom, och någon drevkarl skall ange var han befinner sig, så finns det många bättre sätt att göra en lägesangivelse än: ”Ah... Äh... Vid ÄLGEN!!!” Men nå’t roligare sätt finns nog inte!

K-G, frid över ditt minne!

Jens Flenner
F d officer vid I 16

Regementet på marsch mot Skottorp för att ingå i nordarmén under den stora fälttjänstövningen i södra Halland 1923. Kortet kan dateras exakt: 25 september 1923 på förmiddagen, omkring kl 10.00. Vykort.

Exempel på "privattaget" vykort. Signalpluton omkring 1915. Fotograf Hallbergs foto, Halmstad. Observera uniformsblandningen, typisk för tiden, och signalflaggorna, den tidens "radio".

VYKORT

– en viktig del av regementets historia

Brevkort med tecknade motiv blev i Sverige populära omkring 1890. Tio år senare hade trycktekniken möjliggjort brevkort med fotomotiv. Fram till 1906 hade brevkorten en bildsida och en adressida, något utrymme för skriftligt meddelande fanns inte. 1906 ändrades adressidan så att halva sidan avsågs för adress och andra halvan för skriven hälsning. Denna modell kallades vykort.

År 1901 avsändes 20,6 miljoner brevkort och fyra år senare 48,7 miljoner kort i Sverige. Att notera är att Sverige 1904 hade cirka 5,2 miljoner invånare!

Redan på övningshedarnas tid blev brevkort och senare vykort mycket populära bland soldaterna. Portot 1904 var 5 öre och korten kostade ungefär lika mycket, vilket gjorde det möjligt för envar att sända en hälsning till nära och kära.

När regementet flyttade in i kasernerna 1906 kom mängder av kort med olika motiv. Invigningen av minnesstenen 1904 resulterade i minst ett tiotal varianter av kort.

Korten på våra kaserner såldes givetvis på marketenteriet men även i tobaksaffärer, bokhandel med mera.

Nya motiv kom årligen. Under kasernernas drygt 100 år har minst 135 varianter producerats.

Privatfotograferade vykort förekommer. Oftast var motivet ett antal soldater och upplagorna blev mycket begränsade.

Miljöer och byggnader som nu försvunnit eller förändrats är väl dokumenterade i den rika flora av vykort som utgavs under hela den hittillsvarande kasernepoken.

Hans Carlsson
Helsingborg

Källförteckning:

- Regementets historia 1624-1961
- Svenska arméns rulla 1903
- Regementsinstruktion 1931
- Ulla Ehrensverd: "Gamla vykort, en bok för samlare"
- Sven Aremar: "Ur folkmun och arkiv"

Unikt brevkort, adresserat 14 januari 1905. Observera att Carl Ankarcrona, regementets förste chef i de nya kasernerna, har signerat vykortet. Andra kända I 16-profiler har sina namnteckningar i kanten, t ex Borgström, Hyltén-Cavallius och Noréen.

Ett minnesvärt jubileum

Det är 40 år sedan Kungl Hallands regemente firade 350-årsjubileum, året var 1974. Oftast betraktas 40 år som udda decennium som sällan är föremål för firande. Men eftersom denna artikel uppmärksammar en alldeles speciell händelse kan det finnas anledning att göra undantag.

Att Västgöta Dals regemente sattes upp 1624 kan ses som en följd eller konsekvens av danska kriget 1611. Det kan därför vara motiverat att inleda denna jubileumsartikel med en kort historisk tillbakablick.

Freden i Knäred 1613, som innebar slutet på danska kriget, blev ekonomiskt oerhört betungande för Sverige. I fredstraktatet tvingades Sverige betala en miljon riksdaler (Älvsborgs lösen), en för den tiden astronomisk summa, till Danmark.

Skicklig förhandlare

Det kunde ha varit värre, men med rikskansler Axel Oxenstierna som skicklig svensk förhandlare lyckades man begränsa skadan, dock med bestående bitterhet och vrede över de hårda villkoren. Axel Oxenstierna lär ha yttrat: "Aldrig mer skall någon främmande makt komma hit och diktera villkoren för oss."

Förmodligen syftade han på de planer som han och kungen, Gustav II Adolf, utstakat: "Stormakten Sverige."

För att förverkliga planen krävdes bland annat en omfattande upprustning och modernisering av krigsmakten. Det är nu som landskapsregementena organiseras, med i princip 1 000 man i varje och med erforderlig befälskader. Kungl Västgöta Dals regemente, föregångare till Hallands regemente, var ett av dessa.

I början av 1900-talet beslöt Sveriges riksdag att Västgöta Dals regemente skulle flytta till Halland och omorganiseras till Kungl

Hallands regemente med ordningstalet 16. Så småningom kunde regementet flytta in i de nya kasernerna på Galgberget, året var 1907.

År 2014 är det alltså 390 år sedan Västgöta Dals regemente sattes upp i Västergötland – ännu en milstolpe att lägga på minnet.

Så åter till firandet för 40 år sedan, närmare bestämt den 19 maj 1974. Det är förmodligen en av de största och mest lyckade regementsdagar som arrangerats vid I 16.

Självklart borde de olika aktiviteterna för-
evigas så långt möjligt och det är just turerna

Närmast kameran kaptan Göran Blomquist med regementets nuvarande fana. Kaptan Tyko Rös förde regementets gamla fana.

kring detta som denna artikel i huvudsak handlar om.

Närmast blir det kåseri med egna minnesbilder, som handlar om fotografering och filmning av jubileet.

Troligen kände regementsledningen till mitt intresse för fotografering. Därför var det inte helt oväntat när jag av stabschefen, överstelöjtnant Stig Nordenkull, fick uppgiften att fotografera under regementets dag. Några närmare anvisningar fick jag inte, dock kände jag mig säker inför uppgiften. Jag hade själv relativt modern kamerautrustning och med Fotoskolan vid P 6 i Kristianstad som bakgrund var jag väl förtrogen med mörkrumsarbetet.

Men svårare skulle det bli. Några dagar senare återkom Nordenkull med en ny uppgift. Han ville att jag dessutom skulle filma under regementets dag.

Nu gällde det 16 millimeters färgfilm, något som var ganska nytt för min del. Någon kamerautrustning fanns inte vid I 16, den skulle vi få låna från Arméns filmdetalj i Stockholm.

När jag infann mig där blev besvikelsen stor. Inte var det modern utrustning man var beredd att låna ut. Det var närmast uttjänta kameror.

Vad fanns att göra? Jag var väl medveten om att regementet väntade sig ett väl täckande bildreportage och en acceptabel jubileumsfilm. Stillbilder skulle jag nog klara, men filmen, den var alltså ett stort frågetecken.

Goda kontakter

Allt som oftast är goda kontakter värdefulla bidrag när problemen hopas och det gäller inte minst i detta sammanhang.

Så här var det. Sedan år tillbaka var jag bekant med Julius Habermann, etablerad filmfotograf i Halmstad. Då och då sågs vi och utbytte tankar om fotografering. Julius var

Från vänster: major Johan Berg von Linde, fru Lotta Berg von Linde, överstelöjtnant Malte Ericsson, major Gösta Rosendahl, major Gunnar Knutson och major Carl Berthag.

dessutom krigsplacerad som packgruppchef vid fältförbandet, där jag var kvartermästare, och vi träffades med mycket gott samarbete under en repövning 1973.

Någon vecka före regementets dag sågs vi igen och jag berättade om mitt bryderi med filmen. Bland annat skulle mottagningen på officersmässen filmas och det gällde även jubileumslunchen i gymnastiksalen.

Det var tagningar som krävde avancerad utrustning och framför allt erfaren filmfotograf. Spontant frågade jag Julius om han kunde tänka sig att medverka med dessa filmningar. Självklart ville han hjälpa till!

Det är så här i efterhand tveksamt om jag hade befogenhet att engagera honom, men så blev det. Initiativet skulle visa sig välfunnet, bland annat därför att Julius åtog sig betydligt fler filmuppgifter än de som redan nämnts, vilket i hög grad bidrog till filmens kvalitet. Detta i sin tur innebar att Arméns filmdetalj till fullo godkände filmen och dessutom medverkade med att klippa den och lägga på ljudet, uppgifter som kräver alldeles särskilda yrkeskunskaper.

Fotografering och filmning från Vänersborg och de halländska städerna hade föregått det stora evenemanget på kasernområdet.

Mestadels är utomhusarrangemang beroende av vädret, och det var med lättad jag kunde blicka upp mot en klarblå himmel, inte ett moln syntes den 19 maj. De yttre förutsättningarna för film och foto var alltså bästa tänkbara.

Nu gällde det att leva upp till förväntningarna. Behängd med diverse kamerautrustning var det dags att ta sig an uppgifterna. Det blev en intensiv foto- och filmdag, som inte slutade förrän sent på kvällen.

Under förmiddagen var det en ström av besökare från när och fjärran. Det är svårt att jämföra med tidigare tillfällen, men med tanke på det vackra vädret och att det var jubileum är det mycket som talar för att det var rekord i antalet besökare.

Regementets värnpliktskompanier, frivilligorganisationer, kamratföreningen med flera organisationer och enheter stod uppställda på kaserngården och regementschefen, överste Lage Wernstedt, kunde hälsa förband, gäster och besökare välkomna.

Därpå överlämnades ordet till arméchefen, generallöjtnant Carl Erik Almgren, som höll högtidstalet.

Prominenta gäster

Bland gästerna sågs prins Bertil, hertig av Halland, tillika hedersöverste i regementet. Här var också två tidigare regementschefer, generallöjtnant Arne Mohlin och generallöjtnant Tage Olihn – den senare som bekant I 16-officer från begynnelsen.

Vidare generallöjtnant Lange och generalmajor Skoglund, överste Torsten Nordin, chefen InfKAS, överste Carl-Gustaf Tiselius, och förre I 16-officern, överste Carl von Mentzer, f d musikfanjunkare John R Almgren samt landshövding Yngve Holmberg, riksdagsman Johannes Antonsson och Gunnar Oskarson, för att nämna några som får representera övriga militära och civila gäster.

Korum hölls av biskop Bertil Gertner, som själv varit värnpliktig vid regementet en gång i tiden.

Regementsmusikkårens uppskattade medverkan var lika självklar nu som alltid vid sådana celebra tillfällen.

Krans vid minnesstenen

Av högtidliga inslag kan särskilt nämnas prins Bertils kransnedläggning vid minnesstenen på kaserngården. Det är för övrigt den minnessten som hans far, dåvarande kronprinsen Gustav Adolf, invigde på planen vid soldat-hemmet på höjden i samband med regementets 300-årsjubileum 1924.

Minnesstenen flyttades till nuvarande platsen på kaserngården i början av 1950-talet.

Den egentliga uppvaktningen ägde rum på officersmässen, där militära chefer, landshövdingen, representanter för kommuner och organisationer med flera uppvaktade med gåvor.

Jubileumslunchen hölls i gymnastiksalen under högtidliga former.

Traditionellt hade anhöriga tillfälle att se hur deras söner bodde på kasern. Då och då hörde man fäder sinsemellan kommentera och jämföra värnpliktstidens villkor nu och då, inte minst möjligheterna till permission.

På regementsområdet fanns mycket av vad ett infanteriregemente kunde visa upp.

Syssloman Johan R Almgren, överste Lage Wernstedt och f d korpral Carl-Gustaf Andersson.

Halmstads frivilliga försvarsorganisationer medverkar i upptaktsparaden i Halmstad den 18 maj. Här ser vi vid gaveln på konditori Tre Hjärtan lottornas, FBU:s och bilkåristernas fanvakter. Från vänster: fru Caroline Tham, fröken Anna-Lena Fredlund, fru Inger Mollgren, fanjunkare Sigvard Malmström, sergeant Gunnar Svensson, fru Harriet Olsson och fru Brita Struwe.

Det var vapen av olika kaliber, liksom olika stridsfordon. Ett inslag visade hur den militära sjukvården fungerade i fält.

Vi fick också se en hisnande uppvisning av motorcyklister. Ett annat intressant moment visade hur karolinerna uppträdde på stridsfältet under 1600-talet.

På Landaläsön kunde besökare prova hur det var att ro överskeppningsbåtar. Det fanns också möjligheter för de unga besökarna att rida under handledning. Som sig bör hade "91:an Karlsson" en egen utställning. Ett spektakulärt inslag visade fallskärmshoppare.

Ett stridsmoment hör till programmet på regementets dag och dagens höjdpunkt visade ett väl genomfört anfall på fältet norr om kasern. Här fick man se infanteriet i strid med stöd av stridsfordon, hur fältsjukvården tog hand om skadade, med flera stridsmoment.

En väl genomförd regementets dag avslutades med tapto, följt av ett storstilat fyrverkeri.

Med film och fotografier bevaras minnet av I 16:s 350 år. Filmen har redan nämnts och det finns anledning att än en gång framhålla Julius Habermanns förtjänstfulla medverkan.

Stillbilderna förstörde jag till 18 x 24 cm, några översiktsbilder till 20 x 30 cm. Det finns cirka 100 jubileumsbilder på regementsmuseet. De är värdefulla för eftervärlden så till vida att till de flesta finns beskrivning av vilka personer som finns på bilderna – nog så viktigt!

Bertil Hansson
F d officer
vid Hallands regemente

Stadsvandring med 97 års män

Den 16 maj, i ett fagert Halmstad med värmande vårsol, samlades i Norre Katts park ett tjugotal medlemmar ur 97 års män.

Vi hade samlats för att genomföra en stadsvandring under ledning av den ytterst kunnige Anders Sträng. Anders berättade om gamla Halmstad och om de olika försvarsanläggningarna runt staden.

Längs Storgatan fick vi djupare insikt om flera historiska byggnader. Trots fåglars skrån och vägarbete kunde vår guide göra sig hörd.

Rundturen fortsatte till Stora Torg för betraktelse av S:t Nikolai kyrka, Carl Millesstatyn och rådhuset.

När vi senare nådde östra sidan av hamnen avslutades rundturen med en välbehövlig fika och därefter årsmöte. Tomas Andersson d ä blev åter vald till ordförande för 97 års män.

Lars Björk
F d officer vid I 16

Deltagarna samlade vid minnesstenen i Norre Katts park. Artikelfoton: Jan Erik Nordberg.

Högtid för veteraner

Ett par hundra personer deltog när Försvarsmakten för första gången firade Veterandagen den 29 maj lokalt i Halmstad. Till minnesstenen i centrala Halmstad kom både yngre och äldre veteraner från olika missioner runt om i världen, och en krans i form av en vallmo lades ner för att hedra alla veteraner.

– Vi som tjänstgjort utomlands har all rätt att vara stolta över vad vi åstadkommit. Vi har ställt upp för Sverige och dess internationella åtaganden och har med oss en unik kompetens och erfarenhet i våra fortsatta liv. Respekt till oss alla, sade en av talarna, Rick Grundevik från Lv 6, med fem utlandsinsatser bakom sig.

Vid Veterandagen 2012 invigdes den minnessten som nu finns i Norre Katts park i Halmstads centrum. I år genomfördes för första gången ett firande vid den – allt ett led i det arbete som pågår både i och utanför Försvarsmakten för att på olika sätt förbättra omhändertagandet av veteraner.

Den blå FN-baskern syntes här och där på veteraner som deltagit i FN-insatser, och det var tydligt att den bärs med stolthet. Många upplevde att det var viktigt att få komma till

firandet, och tycker också att omhändertagandet har blivit bättre.

Många tycker att Veterandagen är en viktig dag.

– Detta är vår dag. Det är på tiden att det lyfts fram vad veteranerna gjort, sade Patrik Åslund, som gjort fyra insatser i Cypern, Kosovo och Afghanistan. Och det känns viktigt att vara här och hedra våra kompisar som gått bort.

– När vi kom hem från Gaza 1957 var det ingen som frågade om jag mådde bra. Det var bara att lämna in kläderna, sade Lars-Åke Johansson.

Även Rick Grundevik pekade i sitt tal på hur synen på den som kommer hem efter en insats har förändrats.

– Från att, när jag kom hem 1994, endast tilldelas en medalj, lämna in materiel samt få

Paraden genom Halmstads innerstad passerar Stora Torg.

Röda nejlikor i form av en vallmokrans.

Den tredje tisdagen kl 18.00 i varje månad träffas veteraner och anhöriga på Soldathemmet.

frågan ”Allt OK?” har Försvarsmakten gått till att genomföra ett professionellt mottagande med efterföljande återträffar, sade han.

Firandet inleddes med en parad genom centrala Halmstad, där kransen i form av en röd vallmo fördes längst fram, följd av Hemvärnets musikkår, fanbärare och en lång rad veteraner.

Vid ceremonin i Norre Katts park talade först ställföreträdande regementschefen för Lv 6, överstelöjtnant Peter Toft, och därefter major Rick Grundevik, om vikten av att respektera och hedra alla som gjort utlandsinsatser.

Den röda krans som lades ner vid minnesstenen var bunden av nejlikor, men i formen av en röd vallmo – en vanlig symbol för krigsveteraner i främst Storbritannien och USA sedan första världskriget.

Selma Sedelius
F d informationschef
Halmstads garnison

HONNÖR OCH SALUT!

FOTO: MARIA GERDLE

Jag vill ge ett stort erkännande till ”Prinsens Minne” med över 2 100 deltagare. Löparna kunde välja mellan att springa 5, 10 eller 21 km. Loppet genomfördes lördagen den 17 augusti 2013 med start och mål vid gamla civila flygfältet.

All heder ges till tävlingsledaren Mattias Bramstång med sina huvudfunktionärer inom start- och målområde, vätska, banor, vägvisning, sekretariat och alla övriga frivilliga funktionärer inom ovan nämnda områden.

Loppet arrangeras av Halmstad Garnisons Idrottsförening, HGIF. Föreningen har sitt ursprung i Hallands Regementes Idrottsförening, bildad 1909 och därmed en av länets äldsta föreningar. Under en period på 1940- och 50-talet var namnet I 16 Skytte- och Idrottsförening. Under senare halvan av 1900-talet blev det helt enkelt I 16 Idrottsförening.

Försvarets omorganisation innebar i Halmstad att HGIF bildades den 15 februari 2001. I 16 IF, Lv 6 IF och F 14 IF blev en förening. Denna förening är helt fristående från Försvarsmakten. Huvuddelen av medlemmarna är anställda inom försvaret men det är fullt möjligt för civila att vara med i föreningen.

Undertecknad har varit medlem sedan min värnplikt 1964 och tar fortfarande del av sektionernas arbete. Det är med kunskap om nästan 50 års verksamhet av olika arrangemang som jag skriver dessa rader.

I år har jag kunnat följa det arbete som teamet Mattias Bramstång lagt ner för att genomföra ”Prinsens Minne”. Det är flera hundra timmars ideellt arbete som gått åt. Jag är mycket imponerad. Det blev ytterligare en fullträff för Halmstad som idrottsstad.

Jarl Wallefors
Flaggpost nr 24

Ovanstående var tänkt som insändare i Hallandsposten men den togs inte in.

Lägesrapport från Hallandsgruppen

De nationella skyddsstyrkorna fortsätter att utvecklas. Andelen nyutbildade rekryter från GMU till de nationella skyddsstyrkorna ökar stadigt. Utrustningen som tillförs är till stor del helt ny och inte "arvet mtrl".

FOTO: JAN ERIK NORBERG

Årets KFÖ genomfördes i anslutning till Halmstads flygplats. Samövning med viktiga delar för rikets luftförsvaret genomfördes framgångsrikt. Vi är nu tillbaka med nationell krigsplanläggning där vi alla känner igen oss.

Lyckligtvis finns en viss kunskapsgrund kvar, även om mycket är raserat. Vid övningen vid flygplatsen visade det sig exempelvis att de gamla, nu rivna, installationerna fortfarande skulle ha haft effekt. Men det är ingen framgång att gråta över dåliga beslut, men man kan kanske lära sig av dem.

KFÖ 13 besöktes av både rikshemvärns-

chefen och överbefälhavaren. Övningen var välplanerad och HV/NS-soldaterna var motiverade och presterade bra.

Således blev ÖB:s intryck mycket positiva, något som sedan har spridits i Försvarsmakten. 2013 har varit ett mycket bra år för 45. bataljon.

Lars Lindén

Chef Hallandsgruppen

Vad hände sedan, Bo Andersson? MED KAOS SOM BÄSTE VÄN

Orkaner, militärkupper och livvaktsskydd. Kulturkrockar, miljardbesparingar och skyhöga resultatkrav. Det har varit min verklighet de senaste 25 åren, och jag har älskat det. Jag heter Bo Andersson och startade min yrkesbana som officer på I 16. I dag är jag vd för Rysslands näst största fordonstillverkare, GAZ.*

Det är nu 25 år sedan som jag lämnade I 16 för en karriär inom fordonsindustrin, till att börja med på Saab i Trollhättan, där jag efter ett par år fick jobbet som inköpsdirektör. Jag har alltid triggats av utmaningar och tur är väl det – mitt första uppdrag blev att genomföra en besparing på en miljard kronor på tre år. I det ingick också att lägga ner flera svenska produktionsanläggningar för att i stället köpa från utlandet.

Visst var det svettigt, men jag kände också ett stort stöd från personalen. Jag pratade mycket med folk, förvånade många genom att bland annat kopiera mina egna papper själv, och blev respekterad. Den här jättebesparingen skulle vi klara, tillsammans!

Och det gjorde vi, redan efter två år hade vi nått målet. Sedan fick jag en ny chef som sade: "Okej, lyckades du med det så kan du väl spara en miljard till".

Trollhättan – Detroit

Under mina år på Saab hade jag nöjet att arbeta en del med Jack Smith som var högste chef på General Motors (GM). Det ledde till att jag 1993 värvades till tjänsten som chef för en av GM:s tre globala inköpsavdelningar, Electric, med placering i Detroit, USA.

Att komma från lilla Trollhättan till världens största bilstad var en stor förändring

på många sätt. På jobbet sade alla: "Du som kommer från lilla Sverige, vad kan du bidra med? Vi kan redan det här."

Också privat var det tufft. Jag hade familjen med mig – min dotter på 1,5 år och min fru som väntade vårt andra barn. Dottern sattes direkt i amerikansk förskola och min fru fick leta hus ensam eftersom jag kastades direkt in i jobbet.

Efter bara ett år blev jag befördrad till tjänsten som global chef för den största av GM:s tre inköpsavdelningar, Chemicals. Jag hade ansvaret att köpa in komponenter och material till nio miljoner bilar per år, med en budget på 25–35 miljarder dollar.

Dessutom skulle jag bygga upp en fungerande inköpsorganisation i 47 länder. Vi var världens största inköpare av radioapparater, stål, krockkuddar, däck, glas och säten – en rikt Karl och trendsättare för leverantörer och övriga OEM-företag världen över.

En förändring som jag drev igenom här var att köpa in glas två gånger om året, i stället för som tidigare hela 27 gånger per år. Det var ett jättejobb att få med alla inom teknik och produktion på detta, men det gick. Sedan köpte vi glas för 400 miljoner dollar, en gång i april och en gång i oktober, vilket gjorde att konkurrensen mellan leverantörerna ökade enormt. Nu kunde vi också standardisera

* Vid nyåret 2013/2014 tillträdde Bo Andersson posten som vd för AvtoVAZ (Rysslands största fordonstillverkare).

tjocklek, färg, lamineringar och värmekanaler på en och samma gång.

Cowboy i Europa

1997 började det gå dåligt för GM i Europa. Nya Opel Astra skulle ut på marknaden men lanseringen var försenad. I februari utsågs jag till inköpsdirektör för GM Europa och förväntades fixa problemen inom inköp såväl som lanseringen av Astra.

Det blev inte mycket tid till förberedelse eftersom jag skulle vara på plats i Tyskland bara 13 dagar senare. Men jag var uppgiftsinriktad och tackade ja. Jag lämnade familjen i USA och åkte. Det är något jag inte skulle göra igen om jag fick en andra chans.

Jag var numera anställd i USA (från att tidigare ha varit Sverigeanställd på utlandskommendering). I Europa sågs jag som en cowboy som skulle ”rensa upp bland problemen”, vilket blev ett tufft läge att starta i.

Under det första halvåret träffade jag min familj endast en gång i månaden. De bodde kvar i USA och jag åkte hem var fjärde helg. En gång när jag kom hem frågade min äldsta dotter, som då var fyra år: ”Pappa, varför kommer du hem egentligen? Du pratar ju ändå bara i telefon och har ingen tid för oss.”

Det var smärtsamt att höra det från henne, men det fick mig också att tänka till. Hon hade ju rätt. Hela mitt nätverk och supportsystem fanns i Detroit, och eftersom alla där tyckte om mig kunde jag ta hjälp av dem för att lösa problemen i Europa.

Efter den händelsen har jag alltid tagit med familjen på en gång när jag har bytt stationering. Som till exempel när jag två år senare fick jobbet som global inköpsdirektör för GM, och flyttasset gick tillbaka till Detroit. Då packade vi ungar och hundar i ett lass och bodde tillsammans i ett större motellrum i sex veckor, tills vi hade hittat ett nytt hus att bo i.

Bo Andersson i samspråk med Vladimir Putin.

Världens största kaos

I och med min befordran blev nu allt riktigt stort. Från att ha haft ansvar för inköp till ett värde av 15 miljarder dollar om året i Europa växte min budget till 125 miljarder dollar. Nu var det mitt ansvar att köpa in 190 000 artiklar, att leverera komponenter just-in-time till 185 GM-fabriker i 80 länder, och att se till att 39 000 bilar skickades till återförsäljare varje dag.

Många har genom åren varit avundsjuka på mig och det jag har åstadkommit. De tror att det var enkelt, att jag bara satt på ett kontor och gav order. Men så ser inte verkligheten ut. Varje dag stötte vi på minst ett stort problem – militärkupp i Thailand, gasexplosion i Mexiko, översvämning i någon av våra leverantörers fabriker, konkurser, bränder och strejker.

Och vi måste alltid lösa problemen, annars kunde jobben vara i fara för 250 000 fabriksarbetare på GM och miljontals arbetare hos våra leverantörer. Ett exempel var när orkanen Katrina drog in över USA i augusti 2005. Vi kunde inte få fram bilar till våra återförsäljare eftersom vägarna inte var körbara. Dessutom hade vi problem att få in komponenter från våra leverantörer, vilket var nödvändigt för att kunna fortsätta produktionen.

Militäriskt fokus

I situationer som denna har man en fördel som tidigare officer. Här handlar det inte om att sitta och fundera. Man måste ta befälet, gå direkt till problemet och stå längst fram. Man får inte vara rädd att göra misstag och man måste besluta om omedelbara åtgärder. ”Köp vatten, se till att få tio helikoptrar, och kontraktera alla tillgängliga lastbilar inom en radie av 20 mil innan någon annan gör det.”

Det gäller att se problemet, att vara snabb och själv läsa situationen i stället för att få en rapport på kontoret. Man måste ta beslut

om omedelbara åtgärder och få ett försprång gentemot konkurrenterna. Sedan är det min uppgift att stanna kvar, leda och ta hand om de som jobbar för mig. Jag ser till att få in mat, kaffe och vatten. Det ger grundsupport så att folk kan jobba 24 timmar i sträck när det behövs. Det är väldigt likt militär verksamhet.

Alltid en reservplan

Det låter kanske konstigt, men det var i lägen som under och efter stormen Katrina som jag älskade mitt jobb allra mest. Det handlade om att ständigt vara beredd på det värsta, att alltid ha en ”plan B”. Vi använde regelrätta kommandocentraler, enligt bästa militärmodell, för att hela tiden ha koll på var alla transporter befann sig.

En normal månad chartrade vi 50 flygningar, tio helikoptertransporter och ordnade med mängder av sista-minuten-transporter med FedEx, UPS och DHL – bara dessa till en kostnad av en miljard dollar per år. Allt för att lösa problem som uppstått.

Jag tyckte också om volymen i jobbet, det stora ansvarsområdet och resultatinriktningen. Sedan finns det delar som jag inte saknar. Åren 2001–2009 satt jag med i GM:s högsta ledning, och var fram till 2006 den ende ”icke-amerikanen”. Det var tufft, en helt annan social kultur än vad jag var van vid. Byråkratin, ”segheten” och politiken i ett så stort företag (vi hade 700 000 anställda) är inget jag längtar tillbaka till.

”Omöjligt” uppdrag i Ryssland

Mitt nuvarande jobb, som vd för ryska fordonstillverkaren GAZ, är väldigt annorlunda. När jag tackade ja till uppdraget i 2009 såg jag det som en omstart. I Detroit var jag välkänd som ”Mr Purchasing på GM”, så att börja jobba hos en leverantör i USA eller hos Ford eller Chrysler hade varit i princip omöjligt. Däremot såg jag Europa som en möjlighet.

*GAZ fabriksområde
i Nizjni Novgorod.*

*Samtliga foton från
artikelförfattaren.*

GAZ var – och är – Rysslands enda privatägda stora fordonsföretag. Vi har tretton fabriker i tio regioner. Alla andra ägs av staten. Vi är Rysslands största tillverkare av lätta transportfordon, bussar och terränggående tunga lastbilar. Huvudfabriken i Nizjni Novgorod är världens näst största bilfabrik, med 3 000 hektar landyta och tre miljoner kvadratmeter fabriksyta.

När jag började som vd var bolaget nära konkurs och hela ansvaret för dess överlevnad hamnade på mig. Här krävdes förändring. Jag började med att riva 40 gamla fabriksbyggnader och säga upp hälften av bolagets 100 000 anställda. Allra först fick 10 000 chefer gå. Den största nedskärningen gjordes i Nizjni Novgorod där 28 000 av de 50 000 anställda fick lämna sina arbeten.

Redan innan denna nedskärning skedde fick jag känna på det interna motståndet. På omvägar hörde jag att guvernören i Nizjni Novgorod – som är en mycket stark man – hade uttryckt sitt missnöje. Då kallade jag in honom och mina tio närmaste chefer till ett möte. Jag bekräftade att jag skulle avskeda ett stort antal anställda och förklarade varför, och

mina chefer fick alla berätta om sitt respektive arbete. Sedan fanns det ingen anledning för dem att skvallra för guvernören mer – de förstod att jag tar tag i sådana saker direkt.

Från hatad till hyllad

Första året i Ryssland var jag hatad och alla försökte sätta dit mig. Inte nog med att jag avskedade hälften av de anställda, jag sänkte också alla löner med 30 procent. Men jag sänkte även min egen lön, renoverade toaletter, omklädningsrum och kafeterior, och började servera tre mål varm mat om dagen till alla anställda. Vi höjde alla priser med 21 procent för att bli lönsamma och för att se om kunderna ville fortsätta köpa.

Resultatet blev att vissa produkter tappade marknadsandelar. Vi slutade tillverka personbilar och anläggningsmaskiner. Andra, till exempel lätta lastbilar och bussar, ökade. När jag tog över 2009 gjorde bolaget miljardförluster, 2012 hade vi en vinst på 1,9 miljarder kronor.

Vi äger sjukhus och betalar pengar till skolorna i de städer där vi har fabriker. Detta har gjort att jag i dag har 50 000 väldigt duk-

tiga och lojala arbetare. De tycker om min självsäkerhet, min optimism och min tro på att allt är möjligt.

Kulturkrockar på ont och gott

I Ryssland är stödet bland arbetarna mycket större än det var i USA, medan kvaliteten på cheferna ibland kan diskuteras. Korruptionen finns alltid närvarande, men det är något som jag inte accepterar. För ett par år sedan avskedade jag till exempel min egen säkerhetschef (en tidigare officer) sedan det kommit fram att han var korrumpierad. Det var tufft.

Ryssland har till många delar en annan kultur än vad man som västerlänning är van vid. Ledarskap är ett exempel, här pekar chefen med hela handen. Det kan förvisso vara bra, men jag är också noga med att alla ska känna delaktighet.

Varje morgon berättar jag vad jag gör och vilka planer jag har. Vad vi ska göra är inte diskutabelt, men det är helt öppet hur vi ska

göra det. Jag säger: ”Ge mig ett förslag om två timmar så kör vi.” Det förvånar folk.

I och med att jag tillträdde som vd för GAZ fick jag ständigt livvaktsskydd för första gången, vilket jag fortfarande har. Jag hade det då och då i USA också, men att ha skydd 24 timmar om dygnet är annorlunda. Jag har inget privatliv och åker oftast direkt från kontoret till mitt hus i Nizjni Novgorod.

Jag jobbar 14 timmar om dagen, sex dagar i veckan, och åker hem till min fru och mina döttrar varannan helg. Jag har alltid jobbat mycket och tagit mig an många stora utmaningar där hela ansvaret har legat på mig. Men tuffast av allt är ändå att vara borta från familjen.

Bo Andersson
F d officer vid I 16

Redaktionen vill framföra sitt tack till Leif Andersson (f d officer vid I 16) för att ha förmedlat värdefull kontakt med artikelförfattaren.

*Besök i
verksamheten är
mycket
viktiga.*

Armémuseums samling av luftvärnsmaterial

Några kilometer öster om Halmstad, längs väg 25, ligger Hallands bataljons och I 16:s gamla läger och övningsplats Skedalshed. Försvaret – förutom hemvärnet – har nu lämnat platsen. Dock finns militär anknytning kvar, Armémuseums samling av luftvärnsmaterial har flyttat in i tre stora före detta mobförråd.

Grunden till samlingen är de saker som förvaltare/kaptenen Lennart Johansson samlade in på Lv 4 under sin tid där. Vid regementets nedläggning flyttades sakerna och kom

efter några omvägar slutligen till Skedalshed. Där har de sedan vuxit ytterligare och är nu Sveriges största och mest kompletta samling av luftvärnsmaterial.

Samtliga vapentyper som funnits i arméns luftvärn är representerade, även det mesta vad gäller eldledning och radar. För att nämna något finns världens största mobila luftvärnsbjäs där. Även vår första radar står där i sin tyska originalfärg. Samlingen hålls endast öppen för grupper men några dagar om året är det öppet hus för allmänheten.

För mig som rustmästare och föreståndare för samlingen är det extra trevligt att vara på Skedalshed några timmar i veckan, eftersom jag under några år i mitten av 1970-talet tjänstgjorde med min pluton på fältet.

Christer Fält

Är du intresserad av att titta på denna unika samling? Tag då kontakt med Christer Fält via den länk du hittar på Garnisons- och luftvärnsmuseets hemsida <http://www.91anmuseet.se/> eller ring 035-266 31 01 torsdagseftermiddagar.

Christer Fält visar gärna runt bland Armémuseets samlingar i Skedalshed.

97 års män fortsätter att träffas

Torsdagen den 21 november träffades ett tjugotal I 16-kollegor på Lv 6 soldathem. Major Per Sandelin från Militärhögskolan i Halmstad (MHS H) var inbjuden att tala om det nya personalförsörjningssystemet och utbildningen av soldater och befäl.

Per arbetar vid MHS H inom avdelningen som utvecklar den grundläggande militära utbildningen (GMU) och har gedigna kunskaper i ämnet.

En av de intressanta kopplingarna var när han redovisade skillnaden/likheten mellan

dagens ”Gruppcbef, sjöman, soldat” (GSS) och de volontärer som fanns 1901 (se illustration nedan).

Många frågor ställdes till Per och som avslutning fick han en rungande applåd.

Text och foto: **Lars Björk**

Volontärinstitutionen	Dagens GSS
11 (15) års kontraktstid	8+4 års kontraktstid
17-25 år	18-25 år
Ca 20.000 tjänster	Ca 16.000 (+16.000 hv)
Parallellt med vpl	Huvudstyrka (K/T)
Upp 5000 nyrekrytering/år	4000 (FOI 6000) /år
Lägsta lön	ca 18.000 ingångslön
3 ½ års tjogtid i snitt	HKV antar 6 års tjogtid (är kortare i nuläget)
Ca 2,5 sökande per plats	GMU omg 1 ca 2,5 testade per plats
Aldrig fullt rekryterat	Full rekrytering 2014 ?
~40% vakanser över tid	?

MEDLEMSINFORMATION

Digitalt filmarkiv

Under hösten har Lars Björk lagt upp en del filmer för hämtning/visning via Dropbox. Filmerna håller *inte* dvd-kvalitet men är kanske ändå sevärd. Vill du ha bättre kvalitet kan du beställa av Lars Björk eller Jan Erik Nordberg.

- 34. Nordiska militära kamratföreningsmötet i Finland 2013
- Årsmöte med supé vid Stockholmsavdelningen 12 november 2012
- Kamratresan 2012 (Jan Erik)
- Gadebusch-resan 2012
- Jullunch 2011 och Jullunch 2013
- En dag på jobbet 2009 och 2011
- En dag på jobbet 2000
- Lillejul 1986-1991, 1993
- Vårt regemente i Halland 1991
- Hallands regemente firar 375 år den 4 september 1999

Är du intresserad av en dvd-kopia (priset är 50 kr per dvd)? Skicka då epost till Lars Björk, bjrk1@telia.com.

Priset för filmen om kamratresan 2012 är 150 kr (dvd) resp 250 kr (Blu-ray). Förutom filmen finns 426 foton på skivan. Kontakta Jan Erik Nordberg, ibild@ibild.dk.

Ett annat sätt att få tillgång till historiska filmer är att kontakta **Armé-, marin- och flygfilm** via hemsidan www.amf-film.se eller telefon 08-667 09 40. Ett exempel är:

1974

10863 *Kungl Hallands regemente 350 år – 1624-1974*. Kungl Hallands regemente. Regementshistorik till bilder på målningar, parad på gata i Vänersborg, majorsbostället Forsstena från 1760, Grunnebohed minnessten, ceremoni, tal regementschef överste Lage Wernstedt, kransnedläggning, regementslunch, veteranen... Färg, ljud. 25 minuter.

Har du något att berätta? Artiklar, artikelförslag och anekdoter mottages tacksamt.

Kontakta Bo Westman:

Tel: 0730-21 90 50

Epost: bossebus213@hotmail.com

MEDLEMSINFORMATION

Kamratföreningens hemsida

Medlemssidan har blivit mer frekvent uppdaterad på sista tiden. Välkommen till hemsidan: <http://www.i16.se/>

Informationsbrev och epostadress

Under året har styrelsen sänt ut informationsbrev via epost i syfte att uppdatera dig om vad som händer. Om du ändrar epostadress behöver styrelsen därför veta detta.

Meddela din ändrade epostadress till föreningens kassör Christer Eliasson via chriselias@telia.com.

Tack för bidrag!

Tack vare Tidnings- och Kamratfonden vågar vi satsa på vår tidning, dess omfång och kvalitet. Detta är dock ingen självklarhet. Utan frivilliga bidrag – ingen tidning. Ett stort och varmt tack med handslag till alla bidragsgivare!

Plusgiro 26 27 24-8
– alltid öppet för bidrag!

Medlemmar

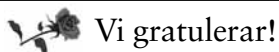
Vår förening består i dag av 709 ständiga medlemmar, 295 årsmedlemmar, sju hedersledamöter och en hedersmedlem – totalt 1 012 varav 111 kvinnor. Vi har fått 24 nya medlemmar under 2013.

Hallands Regementes och Hallandsbrigadens Kamratförening

Box 515, 301 80 HALMSTAD. Plusgiro 26 27 24-8.

KONTAKTPERSONER

Gunnar Ohlsén • Tel 073-314 75 82 • Epost gunnarohlsen@spray.se
Klubbmästare: Lars Folkesson • Tel 035-384 56 • Epost lars.folkesson@mil.se
Veteraner: Bo Westman • Tel 0730-21 90 50 • Epost bossebus212@hotmail.com

Vi gratulerar!

April 2014

9 Anders Wetterqvist	75
11 Kenneth Elofsson	75
13 Bertil Jansson	60
14 Per Gunnar Andréasson	75
17 Arne Svensson	80
17 Lars Bastholm	60
20 Yngve Borgström	70
22 Stig Pettersson	90
25 Arne Månsson	90
29 Jens Flenner	70
29 Jan Nyström	60
30 Ulf Josefsson	60

Maj

2 Gudrun Rånge	70
5 Johan Feldt	40
11 Hans Johnsson	90
14 Johan Hallonsten	40
14 Jan-Erik Ohmes	40
15 Thomas Jonasson	50
17 Arne Rodin	80
27 Leif Larsson	75
29 Håkan Kisel	70
31 Johan Grufstedt	40

Juni

1 Glenn Yngstrand	50
6 Lennart Svensson	70
7 Lars Lindén	50
7 Fredrik Löfberg	50
8 Doris Johansson	80
10 Lennart Persson	70
10 Krister Edvardson	60
13 Karl-Erik Johansson	90
23 Eric Lundgren	85
24 Bo Hervén	70
25 Gunvi Börjesson	80
26 Knut Lydén	90

Juli

6 Carl-Gustaf Bergenstråhle	85
12 Håkan Jönsson	50
16 Håkan Victorsson	60
18 Lennart Bengtsson	70
22 Gizella Berger	50
23 Tommy Janfalk	60

Augusti

6 Anne-Marie Nordblom	80
17 Egon Josefsson	90
17 Ingemar Dahlberg	85
21 Peter Lundqvist	60
24 Lennart Törnqvist	80

25 Kenneth Svallebo	70
26 Stig-Olof Fredriksson	60
27 Erik Kristiansen	75
28 Tommy Jacobson	60
28 Lars-Håkan Karlsson	60

September

2 Lennart Karlsson	55
3 Casper Malmgren	65
6 Thomas Jönsson	55
8 Greger Wennerholm	55
29 Matts Stensson	65

Oktober

1 Ingemar Stenbeck	60
10 Bent Eriksson	70
13 Roy Ernered	80
13 Hans Lilje	70
14 Jan-Erik Heiner	70
15 Carl-Gustaf von Mentzer	75
24 Axel Ahlfors	95

November

1 Sune Håkansson	90
2 Anders Emanuelson	60
14 Gösta Svorén	95
16 Eskil Kornefalk	80
17 Bodil Eriksson	75
19 Bo Ottoson	70
19 Björn-Peter Lönnegren	60
26 Stig Möller	90
27 Görgen Lundström	50
30 Leif Cronholm	75

December

2 Sigvard Bondeson	80
9 Maj-Britt Cronholm	75
10 Bo Lundgren	80
13 Bengt Cortelius	70
15 Sven Wingbro	70
24 Bertel Helling-Möller	85
25 Kent Botteri-Hansson	60

Januari 2015

1 Karl-Erik Wiengren	90
2 Ingemar Paulsson	50
4 Per Hugo Fredrikson	90
5 Åke Appelqvist	75
8 Rolf Johansson	70
10 Klas Löfgren	75
12 Tord Falkström	80
12 Johan Engström	70
13 Jan E Karlsson	80
13 Mats Dörning	60
20 Håkon Böcker	75
20 Tyko Rös	70
24 Lennart Sernung	60
27 Rolf Axius	75
27 Carl-Ingvar Ericson	75
28 Ingvar Pehrsson	75
29 Kent Härstedt	50
30 Göran Wetterlundh	80

Februari

6 Peter Leo	50
10 Nils Nordestad	90
10 Folke Ogenmyr	80
11 Håkan Johansson	50
13 Torgny Carlsson	60
14 Monica Kinch	70
15 Lars-Erik Lydén	75
18 Hans-Henrik Stjerna	70
24 Ingvar Ottosson	75
24 Lennart Persson	75
27 Tony Johansson	60

Mars

4 Bertil Hansson	85
4 Tomas Hallin	80
5 Svante Bergholtz	40
13 Claes Ledel	70
15 Rickard Karlsson	40
30 Stig Andersson	90

Ett stort och varmt **TACK** för alla penninggåvor som kommit kamratfonden och tidningsfonden till del under det gångna året!

Vissa av våra medlemmar har tyvärr glömt att meddela namn, och vissa andra har betalat årsavgift trots ständigt medlemskap. Dessa medel har tillförts tidningsfonden.

Michael Abrahamsson, Halmstad	Leif Bramsell, Båstad	Lennart Ericsson, Kvibille
Anders Adolfsson, Helsingborg	Börje Bredahl, Torup	Allan Eriksson, Harplinge
Axel Ahlfors, Kungsbacka	Sture Brink, Halmstad	Bent Eriksson, Halmstad
Sven-Arne Ahlqvist, Halmstad	Raymond Brisenfeldt, Halmstad	Claes Eriksson, Ängelholm
Lennart Almqvist, Halmstad	Jan Börjesson, Varberg	Lennart Eriksson, Kullavik
Seved Almqvist, Lund	Lennart Börjesson, Varberg	Mats Eriksson, Solna
Gert Alsenmyr, Västerås	Göran Carlsson, Ullared	Mats Eriksson, Varberg
Staffan Anckar, Gullbrandstorp	Hans L Carlsson, Helsingborg	Rune Eriksson, Halmstad
Bengt-Åke Andersson, Oskarström	Ingemar Carlsson, Täby	Bo Erlandsson, Kvibille
Johan Andersson, Fjärås	Jan Carlsson, Nyköping	Harald Erling, Rydebäck
Leif Andersson, Gullbrandstorp	Kenneth Carlsson, Getinge	Gunne Ewald, Halmstad
Mikael Andersson, Halmstad	Stefan Carlsson, Öjersjö	Jens Flenner, Gullbrandstorp
Per Asklund, Laholm	Sten-Erik Carlsson, Halmstad	Martin Folestam, Limhamn
Stig Asterling, Halmstad	Hans Christensson, Halmstad	Ulf Fredriksson, Saltsjöbaden
Torsten Atterbom, Särö	Staffan Christiansson, Halmstad	Uno Friberg, Ängelholm
Bertil Augustsson, Kristinehamn	Bo Criwall, Halmstad	Bo Gardahl, Halmstad
Nils-Erik Axén, Kungsbacka	Leif Cronholm, Halmstad	Ingemar Gottfridsson, Laholm
Fredrik Bagge, Halmstad	Maj-Britt Cronholm, Halmstad	Carl Fredrik Graf, Halmstad
Hasse Bartholdsson, Åled	Lars Cronqvist, Steninge	Lars-Göran Grahn, Halmstad
Lars Bastholm, Halmstad	Sven Dahlgren, Mölndal	Lena Grahn, Halmstad
Bengt Bengtsson, Hishult	Leif Dahlin, Falkenberg	Gert Grotte, Halmstad
Bo G Bengtsson, Stocksund	Per Dahlöf, Råå	Christer Gunnarsson, Halmstad
Lars B Bengtsson, Drottningkärr	Erik Danielsson, Kungsängen	Gunnar Gustafsson, Mölle
Leif Bengtsson, Höllviken	Göran Digmar, Spanien	Arne Gustavsson, Falkenberg
Conny Benjaminsson, Falkenberg	Ulf Edström, Djursholm	Nils-Erik Haag, Bandhagen
Carl-Gustaf Bergenstråhle, Halmstad	Bengt Ekberg, Oskarström	Niclas Haglund, Varberg
Kjell Bergström, Lund	Rolf Eklund, Halmstad	Hans Hallberg, Falkenberg
Ingemar Birgersson, Laholm	Karl Eklöf, Eksjö	Anders Hansson, Oskarström
K B Bjering, Halmstad	Sven Elfström, Varberg	Bertil Hansson, Halmstad
Åke Bjerngren, Karlskrona	Christer Eliasson, Halmstad	Arne Hedman, Getinge
Lars Björk, Halmstad	Johan Engström, Stockholm	Jan-Erik Heiner, Halmstad
Lauritz Björk, Sjöbo	Bertil Envall, Halmstad	Anders Hejnebo, Halmstad
Lars-Erik Blank, Halmstad	Eric Ericsson, Gullbrandstorp	Bo Hervén, Simlångsdalen
Leif Blommegård, Getinge	Göran Ericsson, Halmstad	Arne Hidgård, Halmstad

Nya medlemmar

Under året har vi fått 24 nya medlemmar, vilka hälsas hjärtligt välkomna!

Seved Almqvist, Lund • Jan Anderson, Stockholm • Nils-Erik Axén, Kungsbacka • Lauritz Björk, Sjöbo • Raymond Brisenfeldt, Halmstad • Jan Carlsson, Nyköping • Staffan Christiansson, Halmstad • Rolf Eklund, Halmstad • Bertil Helgesson, Laholm • Arne Hidgård, Halmstad • Agne Ivarsson, Ullared • Karl-Erik Karlsson, Sigtuna • Kurt Karlsson, Haverdal • Leif Larsson, Eldsberga • Göran Lundahl, Gullbrandstorp • Jan Lundblad, Förslöv • Lars Malmberg, Steninge • Casper Malmgren, Halmstad • Kjell-Åke Nilsson, Hjärnarps • Dick Samuelsson, Lidingö • Roul Sjölin, Halmstad • Kenth Wessberg, Halmstad • Ingrid Åhed, Halmstad • Kjäll Åhed, Halmstad

Peter Hjelm, Halmstad	Roland Lundén, Torsåker	Stefan Røjelijd, Fjällbacka
Gunnar Holmquist, Angered	Eric Lundgren, Halmstad	Tyko Rös, Steninge
Curt Hornwall, Karlstad	Leif Lundin, Oskarström	Dick Samuelsson, Lidingö
Kenneth Hulander, Halmstad	Harry Lundqvist, Halmstad	Jan Sandberg, Falkenberg
Johan Håkansson, Halmstad	Sven Lundqvist, Laholm	Weinö Sirviö, Slöinge
Karl-Erik Håmark, Varberg	Claes Lydén, Hjärnarp	Catharina Sjöholm, Halmstad
Kent Härstedt, Helsingborg	Klas Löfgren, Sundsvall	Rune Sjöholm, Halmstad
Tomas Ingemansson, Slöinge	Lars Malmberg, Steninge	Roul Sjölin, Halmstad
Agne Ivarsson, Ullared	Casper Malmgren, Halmstad	Kaj Sjösten, Halmstad
Birgitta Jacobsson, Mellbystrand	Ulf Malmsten, Hovås	Kjell Sjövald, Falkenberg
Ronny Jacobsson, Mellbystrand	Siw Mehiläinen, Laholm	Björn Smedmark, Täby
Ingvar Jakobsson, Tvååker	Arvid Melin, Sollentuna	Ingemar Stenbeck, Halmstad
Walter Jansson, Filipstad	Rune Morell, Lidköping	Roland Stensson, Harplinge
Birgitta Johansson, Halmstad	Stig Möller, Malmö	Christina Stjernfeldt, Halmstad
Erik Johansson, Kungsbacka	Göthe Nilsson, Halmstad	Jörgen Strid, Halmstad
Ingemar Johansson, Steninge	Kjell-Åke Nilsson, Hjärnarp	Stefan Svensson, Träslövsläge
Ingvar Johansson, Falkenberg	Benny Nord, Halmstad	Sven-Olle Svensson, Mellbystrand
Yngve Johansson, Kristinehamn	Nils Nordestad, Åled	Sven-Olof Svensson, Halmstad
Hans Johnsson, Kungsbacka	Torleif Nordgaard, Halmstad	Bo Söderberg, Örebro
Lars Josefson, Stockholm	Claes Norelov, Hägersten	Håkan Söderberg, Ugglarp
Sven Jägervall, Halmstad	Rolf Norr, Halmstad	Sven Thelander, Linköping
Jan Jönsson, Halmstad	Sonny Norrman, Halmstad	Krister Thelin, Frankrike
Monica Jönsson, Halmstad	Ingvar Ohnell, Mölle	Ronny Torstensson, Oskarström
Stig-Allan Jönsson, Halmstad	Staffan Olsson, Båstad	Lennart Törnqvist, Stockholm
Lars Karlson, Svanesund	Hans-Börje Oskarson, Fjärås	Jan-Erik Uhrberg, Halmstad
Bo Karlsson, Senman	Lars-Gunnar Oskarson, Åsa	Lars Undin, Halmstad
Hasse Karlsson, Torup	Ingemar Paulsson, Halmstad	Carl-Gustaf von Mentzer, Halmstad
Karl-Erik Karlsson, Sigtuna	Henry Persson, Falkenberg	Carl Johan von Mentzer, Halmstad
Kurt Karlsson, Haverdal	Lennart Persson, Halmstad	Ulf von Roth, Stockholm
Kurt Kaschner, Skummeslövsstrand	Michael Persson, Halmstad	Britt-Marie Wallefors, Haverdal
Christer Kjell, Halmstad	Olle Persson, Halmstad	Jarl Wallefors, Getinge
Lars Knutson, Västerås	Thomas Persson, Falkenberg	Håkan Wallin, Halmstad
Bertil Kristiansson, Halmstad	Thomas Persson, Varberg	Lena Wallin, Halmstad
Waldemar Kähler, Halmstad	Stig Pettersson, Vallberga	Christer Wanlert, Kristianstad
Leif Larsson, Eldsberga	Sture Pettersson, Partille	Lennart Wennberg, Huddinge
Magnus Larsson, Oskarström	Carl-Gustaf Pfeiff, Helsingborg	Kenth Wessberg, Halmstad
S Orvar Larsson, Halmstad	Per-Olof Qvist, Halmstad	John Westlund, Simlångsdalen
Peter Leo, Halmstad	Björn Rackborg, Mellbystrand	Bo Westman, Hyltebruk
Carl-Erik Lindegren, Gullbrandstorp	Rolf Ramber, Halmstad	Göran Wetterlundh, Halmstad
Claes Lindoff, Halmstad	Lars Raning, Ugglarp	Kenneth Wijk, Simlångsdalen
Göran Lindqvist, Halmstad	Elise Ranthe, Halmstad	Rolf Wittesjö, Vittsjö
Elis Ljungesk, Kvibille	Percy Romberg, Halmstad	Arne Yngvesson, Glommen
Lars-Olof Ludvigsson, Hamburgsund	Olle Rosengren, Linköping	Håkan Öberg, Heberg
Göran Lundahl, Gullbrandstorp	Inga-Lena Rydén, Halmstad	Irma Öhman, Varberg
Jan Lundblad, Förslöv	Johan Rydén, Halmstad	Erik Österberg, Varberg